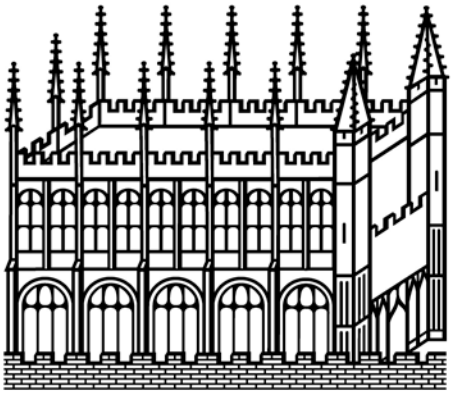

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

Lewis Carroll

Alícia en terra de meravelles

Traducció de Josep Carner
Dibuixos de Lola Anglada

Bl. from Niagara

2538 L. 754

ALÍCIA
EN TERRA DE MERAVELLES

CONTES INFANTILS

	Ptes.
En Compta Naps	4'—
La nit de Sant Joan	4'—
L'edat d'or	4'—
Lau, o les aventures d'un aprenent de pilot.	3'50
El cavaller de la Creu	3'50
La ventafocs	3'50
La rosa i l'anell	3'50
La illa del tresor.	5'—
La volta al món en vuitanta dies.	3'50
La illa misteriosa	5'—
Auca de les bèsties, ...	2'—

LEWIS CARROLL

ALÍCIA
EN TERRA DE MERAVELLES

TRADUCCIÓ DE
JOSEP CARNER

IL·LUSTRACIONS DE LOLA ANGLADA

EDICIONS MENTORA
PROVENÇA, 216 — BARCELONA

Es propietat. Copyright by Editorial Mentora, S.A., Barcelona in 1927

Primera edició, juny 1927
Segona edició, desembre 1930

Published in Spain *Imprès a Espanya*

IMPREMTA ATENES A. G., PROVENÇA, 157 — BARCELONA

CAPÍTOL I

LLUDRIGUERA AVALL

ALÍCIA començava de cansar-se d'allò més de seure al costat de la seva germana, en el banc, i de no tenir res a fer; una o dues vegades havia sotjat en el llibre que la seva germana estava llegint, però aquell llibre no tenia "sants" ni converses; i de què serveix un llibre — pensà Alícia — sense imatges ni converses?

Així, doncs, estava cavil·lant dins el seu magí (tan bé com podia, perquè el dia xafogós l'havia anat posant tota ensunyada i estúpida) si el plaer de fer una cadeneta de margaridoies valdria la pena d'aixecar-se i collir les margaridoies, quan de cop i volta un Conill Blanc d'ulls de color de rosa va córrer al seu mateix costat.

No hi havia res de *molt* extraordinari en això; ni Alícia va trobar *tan* fora de costum de sentir que el Conill deia, per a si mateix: "Ave Maria! Ave Maria! Arribaré tard!" (quan, més tard, va tornar-hi a pensar, se le acudí que hauria hagut de meravellar-se'n); però quan el Conill

de bo de bo, *es tregué un rellotge de la butxaca de l'armilla* i va mirar-se'l, i després seguí corrent, Alícia es va aixecar, perquè va sobtar-la la idea de que *mai* no havia vist, abans, ni un conill amb armilla, o amb un rellotge a treure'n; i tota alarmada de curiositat, va córrer camps a través al darrera d'ell, i afortunadament, va poder arribar al temps just per a veure'l engegar-se endins d'una gran lludriguera que hi havia sota el clos de rama.

Al següent instant Alícia baixava al darrera d'ell, no parant-se gens ni mica a considerar com Mare de Déu en sortiria de bell nou.

La lludriguera era tota dreta, com un túnel, per algun temps, i després s'enfonsava sobtadament, tan sobtadament que Alícia no tingué un instant per a pensar en aturar-se abans que es trobés caient avall per un pou molt pregon.

O bé el pou era molt pregon, o bé ella va caure molt a pleret, perquè va tenir qui-sap-lo temps, mentre queia, de mirar al seu voltant i de preguntar-se què succeiria després. De primer, va fer per manera de mirar avall i escatir on anava a raure, però feia massa de fosca perquè pogués veure res; després va mirar les parets del pou, i va veure que éstaven plenes d'armaris i prestatges de llibres; de tant en tant va veure mapes i "sants" penjats de clavilles. Va agafar una gerreta dels prestatges mentre queia: portava un rètol dient: "MELMELADA DE TARONJA", però amb gran decepció seva, era buida; no va gosar deixar caure la gerreta per por de matar algú, així és que va manegar-se per a posar-la en un dels armaris en caure vora d'ell.

— Bé — va pensar Alícia. — Després d'una caiguda com aquesta, no em serà res de l'altre món de caure escales

avall! Que valenta els semblaré, a casa! Ves, poc diria cap paraula, baldament caigués del cim de la casa! (Cosa que, ben segur, hauria estat així mateix).

Avall, avall, avall. Que no s'acabaria *mai* aquella caiguda? M'agradaria saber quantes de milles he caigut a aquestes hores — digué en veu alta. — Dec estar per arribar a alguna banda de prop del centre de la terra. Vejam; això faria unes quatre mil milles de davallada, em sembla... (perquè, compreneu, Alícia havia après moltes coses d'aquesta mena a les seves lliçons, a la classe, i encara que aquella avinentesa no era *gaire* bona per a gloriejar-se de la seva saviesa, era un bon costum de repetir-la)... Sí, aquesta és, si fa no fa, la distància... però ara voldria saber a quina Latitud o Longitud he arribat. (Alícia no tenia idea del que era Latitud ni Longitud, però va pensar que eren noms de bella i grandiosa dicció).

Al cap de poc, començà altra vegada:

— Voldria saber si cauré *de cap a cap* de la terra! Que

divertit seria d'eixir entre la gent que es passeja de cap per avall! Els Antipàtics, em penso que són... — (estava bastant contenta que ningú no la sentís aquesta vegada, perquè aquella paraula, tanmateix, no semblava la bona)... Però els hauré de preguntar quin és el nom del país, sabeu. Dispensi senyor, és Nova Zelanda aquí, o bé Austràlia? (i provava de fer una cortesia mentre parlava) — ara imagineu-vos, fer una cortesia mentre anava caient pels aires! Us penseu que ho podríeu manegar? — I es pensaran que sóc una neneta d'allò més ignorant! No, no convé de preguntar-ho; em fixaré ben bé per tot arreu on passi, i potser ho veuré escrit en alguna banda.

Avall, avall, avall. Com que no hi havia altra cosa a fer, Alícia ben aviat començà de parlar una altra vegada. —Dina m'enyorarà qui-sab-lo aquesta nit, tanmateix! (Dina era la gata). Espero que no s'oblidaran de dar-li el seu platet de llet a l'hora del te. Dina, estimada meva, em plauria que fóssiu aquí baix amb mi. No hi ha ratolins en els aires, em penso, però podríeu agafar una ratapinyada, i és una cosa que s'assembla molt a una rata, sabeu? Però els gats, que en mengen de ratapinyades? — I aquí Alícia començà d'ensunyar-se bella cosa i seguí dient-se a si mateixa: — Que en mengen els gats de ratapinyades? Que en mengen els gats de ratapinyades? — i algun cop: — Que en mengen les ratapinyades, de gats? — perquè, sabeu, com que no podia respondre cap de les dues preguntes, tant-se-valia que ho digués de l'una manera com de l'altra. Va conèixer que pesava figues i tot just havia conmençat de somiar que es passejava donant la mà a Dina, dient-li molt formalment: — Vejam, Dina, digueu-me la veritat: que n'heu menjat mai cap de ratapinyada? — quan de cop i volta, patapuf!

patapuf! va caure sobre un munt de fulles seques, i la caiguda s'acabà.

Alícia no s'havia fet gens de mal, i tot seguit va redreçar-se d'un bot: va mirar en l'aire, però tot era fosc damunt la seva testa; davant seu hi havia un altre llarg passadís, i el Conill Blanc encara es veia, tirant passadís avall. Calia no perdre ni un instant; vinga, doncs, enjegar-s'hi Alícia més de pressa que el vent, i va arribar al temps just de sentir-li dir, quan tombava una cantonada: — Per les meves orelles! Per les meves patilles! que tard s'està fent! — Ella li estava gairebé a tocar en el tombant de la cantonada, però Conill m'has dit, ja no el va veure més. Alícia va trobar-se en una sala llarga, de sostre baix, iHuminada per una renglera de llums que penjaven del sostre.

Hi havia portes per tot el voltant de la sala, però totes eren tancades; i quan Alícia va haver anat fins al capdamunt de l'una banda i fins el capdamunt de l'altra, empenyent cada porta, es posà a passejar tristament pel bell mig, tot demanant-se si podria sortir-ne mai.

De cop i volta, va topar amb una tauleta de tres peus,

tota feta de cristall massís; no hi havia res al damunt sinó una claueta d'or tota menuda, i el primer pensament d'Alícia va ésser, que devia pertànyer a una de les portes de la sala; però ai, o bé els panys eren massa grossos, o bé la clau era massa petita: el fet era que no n'obria cap. Tanmateix, la segona vegada que va dar el tomb, va trobar-se amb una cortineta baixa que abans no havia reparat, i al darrera d'ella hi havia una porteta d'unes quinze polzades d'altura; va assajar la claueta d'or al pany, i amb gran gaubança d'ella la clau s'hi ajustava!

Alícia obrí la porta i trobà que donava a un petit passadís, no gaire més gran que un cau de rates: va agenollar-se i va veure, al fons del passadís, el jardí més bonic que mai hàgiu vist. Com desitjava de sortir d'aquella sala ombrívola, i trescar entre aquells jaços de flors resplendents i aquelles fresques fontanelles! però ni tan sols podia fer-hi entrar el cap per la porta: — I baldament el meu cap hi entrés—pensà la pobre Alícia,—em faria ben poc servei sense les meves espatlles. Oh, com m'agradaria de poder-me arrupir com si fos un telescopi! Em penso que bé podria, només que sabés com començar. — Perquè, compreneu, s'havien esdevingut darrerament tantes de coses que eren fora de costum i de tot pensament que Alícia havia començat de creure que, tanmateix, ben poques coses eren impossibles de bo de bo.

Com que semblava no ésser de cap servei allò d'esperar-se vora la porteta, va tornar-se'n cap a la taula, mig esperant que pogués trobar-hi una altra clau o, si més no, un llibre de regles per a arrupir la gent com els telescopis: aquesta vegada va trobar-hi una ampolleta — (que certament no hi era abans, — digué Alícia), i al voltant de son

coll tenia un retolet de paper amb la paraula "*Beveu-me*" bellament impresa en lletres grosses.

Bé estava això de dir "Beveu-me", però l'assenyada Alicieta no faria pas *allò* a corre-cuita.

— No, de primer m'ho miraré — va dir, — i miraré si diu *metzines* o no; perquè ella havia llegit diferents boniques historietes sobre infants que havien mort abrandats, i engolits de bèsties salvatges, i de moltes altres coses desplaents, tot perquè no havien volgut recordar les senzilles regles que

els havien ensenyat les persones que els volien bé: com, per exemple, que un ferro roent us cremarà si l'agafeu massa estona, i que si us talleu el dit molt a dins amb un ganivet, generalment sangueja; i ella mai no havia oblidat que si beveu gaire del líquid que hi ha dintre d'una ampolla que digui *metzines* és gairebé segur que us farà mal, tard o d'hora.

Aquella ampolla, però, *no deia metzines;* així és que Alícia va arriscar-se a tastar-ne i trobant-lo molt llaminer (tanmateix tenia una mena de gust barrejat de coca de cireres, crema, pinya d'Amèrica, gall dindi rostit, sucre candi i pa torrat calent amb mantega), molt aviat s'ho va acabar.

— Quina cosa tan estranya que em passa! — digué Alícia. — Em dec anar arrupint igual que un telescopi.

I així era talment: ara no tenia sinó deu polzades d'altura i tota la cara se li enriolà pensant que ara ja era de la mesura escaient per anar, porteta a través, cap a aquell jardí tan bonic. De primer, però, va esperar uns quants minuts a veure si encara havia d'arrupir-se més: això la feia estar una mica nerviosa. — Perquè podria acabar, sabeu, — digué Alícia, — fonent-me del tot, com una candela. I quin posat deuria fer aleshores?—I ella feia per manera d'imaginarse a què cosa s'assembla el flam d'una candela un cop és apagat, perquè no podia recordar-se d'haver-ho vist mai.

Al cap d'una estona, veient que no passava res més, va decidir-se a entrar tot seguit en el jardí; però pobreta Alícia! quan va haver arribat a la porta, va trobar que s'havia oblidat de la claueta daurada, i quan tornà a la taula a cercar-la, va veure que no tindria manera d'abastar-la: per bé que podia veure-la d'allò més bé a través del cristall. I féu tots els possibles per enfilar-se per un dels peus de la taula cap amunt, però era massa llisquent; i quan va sentir-se atuïda de tantes provatures, la pobrissona va seure en terra i es va posar a plorar.

— Vejam, no se'n treu res de plorar d'aquesta manera! — va dir-se Alícia, quelcom bruscament. — Us aconsello que ho deixeu córrer tot seguit!—ella, generalment es dava molt bons consells (encara que ben poques vegades els seguís), i de vegades es renyava amb tanta de severitat que les llàgrimes li venien als ulls; i es recordava d'una vegada que havia mirat d'apunyegar-se les orelles per haver-se fet una trampa en una partida de *croquet* que es jugava contra ella mateixa, perquè a aquesta curiosa criatura li plaïa molt de

suposar que eren dues. — Però ara és ben inútil — va pensar la pobre Alícia, — de suposar que siguem dues! Ves. Amb prou feines en resta prou de mi per a fer-ne *una* persona respectable!

Aviat sos ulls atraparen una capseta de cristall que jeia sota la taula: Va obrir-la i va trobar-hi una coqueta molt petita, damunt la qual i havia la paraula "menja'm" bellament escrita amb ribes. — Bé, me la menjaré — va dir Alícia, — i si em fa ésser més gran, podré abastar la clau; i si em fa ésser més petita podré arrossegar-me sota la porta; de manera que de totes passades entraré al jardí, i no m'encaparro del que passarà!

Va menjar-ne una *queixaladeta,* i va dir-se neguitosa:

— Farà l'una cosa o bé l'altra?—posant-se la mà damunt la testa, per a veure si creixia o minvava, i la va sorprendre d'allò més de reparar que seguia d'igual mesura; això, ben segur, és el que generalment passa quan hom menja coca. Però Alícia s'havia avesat tant al costum de no esperar sinó coses extraordinàries, que semblava molt ensopit i estúpid que la vida fes el seu fet d'igual manera que sempre.

Va poser-se, doncs a la tasca, i molt aviat va haver acabat la coca.

CAPÍTOL II

UN BASSOL DE LLÀGRIMES

CADA vegada més i més espatarrant! — exclamà Alícia (tan sorpresa estava, que, en aquell moment, s'oblidà de parlar català fi); ara m'allargasso com el més gran telescopi que mai hi hagi hagut! Adéu-siau peuets! — (perquè quan mirava cap avall, cap a sos peus, li semblaven gairebé fora d'esguard, de tant com s'allunyaven). — Oh, mos peuets pobrissons, voldria saber qui us posarà les sabates i les mitgetes, estimats! Estic ben segura que *jo* no en seré capaç! Estaré molt massa lluny per a ocupar-me de vosaltres; us haureu de manegar com millor podreu... Però he d'ésser-los bona minyona — pensà Alícia, — o potser, no caminarien pel camí que jo volgués fer! Vejam... els donaré un nou parell de botines cada Nadal.

I continuà planejant com se'n sortiria. — Els hi hauré de fer portar per l'ordinari, les sabates — va pensar; — i que en serà de divertit això de fer portar presents als peus d'un mateix! I que estranyes que semblen les adreces!

Al Peu Dret de la
Sra. D.ª Alícia.
Damunt la Catifa
Ran de la Llar.
(*amb records d'Alícia*).

Mare de Déu, que disbarats que dic!

Precisament aleshores el seu cap va topar contra el sostre de la sala: fet i fet, ara tenia més de nou peus d'alçària; i tot seguit va agafar la claueta daurada i va córrer a la porta del jardí.

Pobre Alícia! Tot el que va poder conseguir fou, jeient en terra de costat, de mirar cap al jardí amb un ull, però de travessar-hi era més impossible que mai; va asseure's i va començar de plorar altra vegada.

— Hauríeu d'avergonyir-vos de vós — digué Alícia; — una noia gran com sou (podia ben dir-ho), ploriquejar d'aquesta manera! Pareu tot seguit us dic! — Però tanmateix va continuar-ho,

escampant porrons de llàgrimes, fins que hi hagué un gran bassol a tot el seu voltant, d'unes quatre polzades de fondària i estenent-se per una meitat de la sala.

Al cap d'una estona va sentir, en llunyania, un trip-trap de peus i ella s'eixugà els ulls de pressa per a veure què cosa era que venia. Era el Conill Blanc que tornava, esplèndidament vestit amb un parell de guants de cabrit a l'una mà i un gran ventall a l'altra; venia trotant amb una gran pressa, tot murmurant per a si mentre venia: — Oh, la Duquessa, la Duquessa! Oh!, de quin mal geni la trobaré si ha hagut d'esperar-se!—Alícia es trobava tan desesperada que es sentia amatent a demanar ajut a qualsevol; així és que quan el Conill arribà a la vora d'ella, començà de dir en veu baixa i temorega: — Si us plau, senyor... — El Conill va fer un surt; deixà caure els guants de cabrit i el ventall i es va escapolir entre la fosca, tan de pressa com va poder.

Alícia plegà el ventall i els guants, i com que la sala era molt calenta, anà ventant-se constantment mentre deia: — Ave Maria, Ave Maria! Que estrany que és tot, avui! I ahir tot era igual que sempre. Voldria saber si m'han canviat, aquesta nit! Deixeu-me pensar: era la mateixa, jo, quan m'he llevat aquest matí? Gairebé diria que puc recordar-me d'haver-me sentit una mica diferent. Però si no sóc la mateixa, aleshores cal demanar: Qui Mare de Déu sóc? Ah! *aquest* és el gran trencaclosques! — I començà de pensar en totes les nenes que ella sabia que eren de la seva mateixa edat, per a veure si havia pogut ésser canviada amb cap.

— Estic segura que no sóc Ada — va dir, — perquè el seu cabell li cau en aquells torterols tan llargs, i el meu no té rulls de cap mena; i estic segura que no puc ésser Mabel

perquè sé coses de totes menes i ella, oh, el que és ella sap ben poqueta cosa! A més, *ella és* ella, i *jo sóc jo,* i... oh, Mare de Déu, que n'és de desconcertant tot això! Miraré vejam si sé totes les coses que solia saber. Vejam: quatre per cinc és dotze, i quatre per sis és tretze, i quatre per set és... Ave Maria! Mai no arribaré a vint per aquest camí! La taula de Multiplicació, però, no vol dir res: provem la Geografia. Londres és la capital de París, i París és la capital de Roma, i Roma... no; tot això està malament, n'estic segura! Dec haver estat canviada amb Mabel! Probaré de dir: *"Què li donarem a la Pastoreta..."*, i va creuar-se les mans damunt la falda com si estés dient la lliçó, i conmençà de repetir-ho, però la seva veu sonava ronca i estranya i les paraules no eixien així com solien fer-ho:

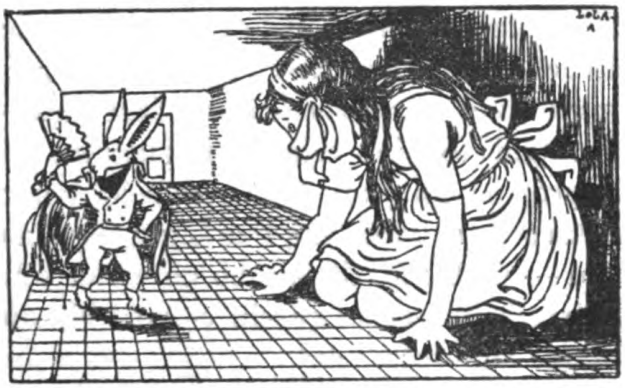

Com l'infantívol cocodril
l'esplendorosa cua entrena
i d'aigua plàcida del Nil
la seva escata emplena, emplena!

Com ganyoteja amb gai instint!
que fi que estén les urpes feres,
i els peixatons es va encabint
amb dolces barres rioleres!

— Estic segura que no són pas aquestes les paraules escaients — digué la pobre Alícia, i sos ulls s'omplien de llàgrimes, mentre seguia dient: — Dec ésser Mabel, ça com lla, i hauré d'anar-me'n a viure en aquella caseta tan resclosida, i no tenir a la vora joguines per a jugar, i oh, hauré d'aprendre tantes de lliçons! No: hi estic decidida; si jo sóc Mabel, restaré ací baix! Serà inútil que ajupin el cap i diguin: *Puja, estimada!* i jo no faré més que mirar en l'aire i dir: Qui sóc jo, vejam? Digueu-me això primerament, i després, si em plau d'ésser aquella persona, pujaré i si no, restaré aquí baix, fins que sigui algú altre. Però, Mare de Déu — exclamà Alícia amb un esclat sobtat de llàgrimes, — m'agradaria que ajupissin el cap! N'estic *tan* cansada d'estar-me aquí tota sola!

Mentre deia això va decantar-se a mirar-se les mans, i la va sorprendre de veure que s'havia posat un dels guants blancs de cabrit d'aquell Conill, mentre parlava. — Com *puc* haver-ho fet? — va pensar. — Dec tornar a arrupir-me. Va aixecar-se i va anar cap a la taula per a mesurar-s'hi, i va trobar que, pel que podia calcular, tenia uns dos peus d'alçada i s'anava arrupint ràpidament; aviat va escatir que la causa d'això era el ventall que duia, i va tirar-lo a terra a cuita-corrents, al moment just per a no esvair-se completament.

— *Que de què* no me n'escapo! — digué Alícia, d'allò més esparverada del canvi sobtós, però molt contenta de sentir-se encara vivent. — I ara, cap al jardí! — i va córrer a tota pressa cap a la porteta; però, ah, la porteta encara era tancada, i la claueta daurada era damunt la taula de cristall, igual que abans, i les coses estan pitjor que mai — va pensar la pobre nena; — perquè mai no he estat tan petita com

ara, mai! I faig saber que això és massa desgràcia, massa!

Mentre deia aquestes paraules el seu peu relliscà, i al cap d'un altre moment, xap!, va estar fin a la barbeta dins l'aigua salada. La seva primera idea va ésser que havia caigut, fos com fos, dins la mar.

— En aquest cas puc tornar-me'n a casa amb el tren, — va dir-se. (Alícia havia estat a un port de mar una vegada a la vida, i havia arribat a la conclusió general que a qualsevol banda que anessin de la costa, hi trobarien una colla de tendes per al bany, a mar, alguns infants cavant a la sorra amb pales de fusta, després un rengle de cases d'allotjament, i al darrera una estació de ferrocarril). Aviat, però, va escatir que es trobava en el bassol de les llàgrimes que ella havia plorat quan tenia nou peus d'alçària.

— Tant de bo que no hagués plorat tant! — va dir Alícia, mentre nedava d'una banda a l'altra, fent per manera de sortir-ne. — Ara en seré castigada, em penso, ofegant-me dins les meves mateixes llàgrimes! *Serà* una cosa estranya, verament! Tanmateix, però, tot és estrany avui en dia.

Aleshores mateix, va sentir quelcom que feia un *xap!* en el bassol, una mica enfora, i va nedar cap allí per a veure què era: de primer es va pensar que seria un cavall marí o un hipopòtam; però després va recordar-se que ara ella era tan remenuda, i aviat va esbrinar que no era sinó un ratolí que hi havia caigut com ella mateixa.

— Seria de cap servei, ara — pensà Alícia, — parlar a aquest ratolí? Tot és tan fora del costum aquí, que no trobaria gens estrany que parlés; però ça com lla, no hi ha cap mal a provar-ho.—Així és que va començar:—O ratolí, que sabríeu la manera de sortir-ne d'aquest bassol? N'estic d'allò més cansada de nedar per aquí, o ratolí! — l'Alícia creia que

aquesta devia ésser la bona manera de parlar a un ratolí; no ho havia fet mai abans, però es recordava d'haver vist a la Gramàtica Llatina del seu germà: "Un ratolí, — d'un ratolí, — a un ratolí, — un ratolí, — O rat!" El Rat va mirar-la d'una manera bastant escorcolladora, i va semblar que li fes l'ullet, però no va dir res.

—Potser no l'entén aquest llenguatge — va pensar Alícia; — m'hi jugo qualsevol cosa que és un ratolí francès que

va venir amb Napoleon. — (Perquè, amb tota la seva ciència històrica, Alícia no tenia una noció ben clara del temps que feia que les coses havien succeït.) Així, doncs, va continuar de bell nou: "*Où est ma chatte?*", que era la primera frase del seu llibre d'aprendre el francès. El Ratolí va pegar un bot a fora de l'aigua, i semblà estremir-se tot ell de paor.

—Oh, perdoneu-me! — cridà Alícia d'un plegat, temorega d'haver ferit els sentiments del pobre animal. — Havia ben oblidat que els gats no us engresquen pas.

—Que no m'engresquen els gats! — cridà el Ratolí en una veu d'esgarip, irada. Us engrescarien a *vós* si fóssiu jo?

— Bé, potser no — digué Alícia en un to amorosidor; no us hi enfurismeu. I tanmateix em plauria de mostrar-vos la nostra gata Dina: em penso que si la poguéssiu veure els agafaríeu afició, als gats. És una criatura tan bona minyona i tranquil·leta — continuà Alícia, mig per a si mateixa, men-

tre nedava mandrosament pel bassol — i seu amb una borinor tan bonica vora el foc llepant-se les potes i rentant-se la cara, i és una criatureta tan dolça de criar, i és tan de primera per a atrapar ratolins... oh, perdoneu! — cridà Alícia de bell nou, perquè aquesta vegada al Ratolí se li van eriçar tots els pèls, i ella estava segura que devia haver-se ofès de bo de bo. — No en parlem més, si preferiu de deixar-ho córrer.

—Oh i tal! cridà el Ratolí que tremolava fins a la punta de la cua. Com si jo volgués mai parlar-ne d'aquest tema! La nostra família mai *no ha pogut veure* els gats; són gent

dolenta, baixa, ordinària! Voldria no tornar-ne sentir el nom!

—No el sentireu pas! — digué Alícia, amb gran pressa de canviar el tema de la conversa. — Que us plauen... que us plauen... els... els... gossos? — El Ratolí no va contestar, així és que Alícia continuà adaleradament: — Hi ha un gosset tan bonic a prop de casa, que m'agradaria de mostrar-vos-el! Un petit *terrier* d'ulls brillants, sabeu, i oh, amb un pelatge bru tan llarg i rullat! I us ve a cercar les coses quan les engegueu lluny, i es redreça i demana el dinar, i fa tota mena de coses — no puc recordar-ne la meitat, — i pertany a un masover, sabeu, i ell diu que és tan útil i que val cent lliures. Diu que mata tots els ratolins i... Ave Maria! — cridà Alícia en to dolorit. — Tinc por d'haver-lo tornat a ofendre. — Perquè el Ratolí nedava lluny d'ella, tan de pressa com pogués anar, i fent un gran avalot dins el bassol, mentre fugia.

Així és que ella li va anar al darrera, dient-li dolçament: —Estimat Ratolí! Torneu i no parlarem més de gats ni de gossos, si no us plauen!

Quan el Ratolí va sentir això, va donar un tomb, i tornà cap a ella nedant a pleret; tenia la cara tota esblaimada (d'ira, pensà Alícia) i digué en veu baixa i tremolosa: — Anem-nos-en cap a la platja, i aleshores us contaré la meva història, i comprendreu perquè odio gats i gossos.

Era ben bé hora que se n'anessin, perquè el bassol anava atapeït-se dels ocells i animals que hi havien caigut: hi havia un Ànec i un Ocell Babau, un Lloro de les Bermudes i un Aguiló, i altres diverses criatures curioses. Alícia obrí el camí i tota la colla nedà cap a la platja.

CAPÍTOL III

UNA CORREGUDA POLÍTICA I UNA LLARGA HISTÒRIA

EREN, tanmateix, una colla de posat ben estrany els que s'acoblaren a la costa; els ocells amb les ales empastifades, els animals amb el pèl encastat, i tots degotant de mullena, rondinaires i mal a plaer.

La primera qüestió era, naturalment, com s'eixugarien: van tenir consell sobre això, i al cap de pocs moments li va semblar d'allò més natural a Alícia de trobar-se parlant familiarment amb ells, com si els hagués conegut tota la vida. Tanmateix va tenir una llarga disputació amb el Lloro de les Bermudes, el qual, a la fi, va fer el bot i només digué: — Sóc més vell que vós i he d'entendre-hi més; — i en això Alícia no hi volgué consentir fins a saber quants anys tenia, i com que el Lloro de les Bermudes va negar-se positivament a dir la seva edat, no hi hagué res més a debatre.

Finalment el Ratolí que semblava ésser persona d'autoritat entre ells, va cridar: — Seieu tots vosaltres i pareu-me

esment! Aviat us deixaré prou eixuts, jo! — Tots ells segueren inmediatament en un gran cercle, amb el Ratolí al mig. Alícia clavava els ulls dalerosament damunt ell, perquè estava segura que atraparia un costipat molt fort si no s'aixecava ben aviat.

—Hem!— digué el Ratolí amb un aire d'importància.— Esteu amatents tots vosaltres? Us diré la cosa més eixuta que sé. Quietud tothom, si us plau! Guillem el Conqueridor, la causa del qual era afavorida del Papa, aviat va rebre la submissió dels anglesos, els quals necessitaven capitostos, i feia molt de temps que estaven avesats a la usurpació i la conquesta. Edwin i Morcar, comtes de Mercia i Northúmbria...

—Uix! — digué el Lloro de les Bermudes, amb un estremiment.

—Dispenseu — digué el Ratolí, arrufant el nas, però molt polidament. — Heu parlat?

—No pas jo! — digué el Lloro de les Bermudes molt de pressa.

—Em pensava que sí — digué el Ratolí... — Continuaré. Edwin i Morcar, comtes de Mercia i Northúmbria es declararen partidaris seus: i fins i tot Stegand, el patriòtic arquebisbe de Canterbury, va trobar-ho convenient...

—Va trobar *què?* — digué l'Ànec.

—Trobar-*ho* — replicà el Ratolí, bastant reganyós: — ja sabeu, naturalment, que vol dir *ho.*

—Prou que ho sé el que vol dir *ho,* quan *jo* trobo una cosa — digué l'Ànec: — generalment és una granota o un cuc. La qüestió és què va trobar l'arquebisbe?

El Ratolí no en va ve fer cabal d'aquesta pregunta, sinó que va continuar tot pressós: — ...trobar-ho convenient d'a-

nar amb Edgar Atheling a trobar Guillem i oferir-li la corona, el capteniment de Guillem al principi fou moderat. Però la insolència dels seus Normands... Com us aneu trobant ara, filla meva? — seguí dient, tot girant-se a Alícia mentre parlava.

—Tan molla com sempre — digué Alícia en un to melangiós: — sembla que no eixuga gens ni mica.

—En aquest cas — digué l'Ocell Blau solemnement, aixecant-se, — urgeixo que el concili faci pausa, per a la immediata consecució de remeis ultra-eficients...

—Parleu clar i català! — digué l'Aguiló. — No en sé la significança de la meitat d'aquestes llargues paraules, i, a més a més, em penso que vós tampoc! — I l'Aguiló va decantar el seu cap per amagar un somriure: alguns altres ocells van fer la rialleta d'una manera ben sentidora.

—El que anava a dir—féu l'Ocell Babau amb to ofès,— era, que la millor cosa per eixugar-la seria una correguda política.

—Què *és* una correguda política?—digué Alícia; no pas perquè tingués moltes ganes de saber-ho, sinó perquè l'Ocell Babau havia callat com creient que *algú* havia de parlar, i ningú més semblava tenir inclinació a dir res.

—Bé — digué l'Ocell Babau, — la millor manera d'explicar-ho és fer-ho. (I com que us podria plaure de fer-ne la provatura algun dia d'hivern, us diré com l'Ocell Babau ho va endegar.)

De primer va assenyalar un hipòdrom, amb una mena de cercle — (la forma no cal que sigui exacta, — va dir), i després tota la colla fou situada dins l'hipòdrom, els uns aquí i els altres allí. No hi va haver res de — Una, dues, tres, i som-hi, — sinó que van començar a córrer quan els va plau-

re i se'n van deixar quan els va plaure, de manera que no era cosa fàcil de saber quan era acabada la correguda. Quan van haver corregut, tanmateix, una hora si fa no fa i estaven secs altra vegada, l'Ocell Babau sobtadament va cridar: —Acabada la correguda! — i tots ells s'amuntegaren al seu voltant, amb gran panteix i preguntant adaleradament sense parar:

—Però qui ha guanyat?

L'Ocell Babau no va poder respondre a aquesta pregunta sense pensar-s'hi qui-sap-lo, i va seure llarga estona amb un dit apretat sobre el front (la posició en la qual solem veure a homes illustres en els seus retrats) mentre els altres esperaven en silenci. A l'últim, solemnialment, l'Ocell Babau va dir:

—Tothom ha guanyat, cal que ho sapigueu, i tothom ha de tenir premi.

—Però qui els ha de dar els premis? — demanà un cor de veus.

— Ves, *ella,* naturalment — digué l'Ocell Babau, assenyalant a Alícia amb un dit, i tota la colla va amuntegar-se tot seguit al voltant d'ella cridant d'una manera avalotada:

—Premis! Premis!

Alícia no sabia què fer, car mai no havia sospitat de veure's en un compromís semblant, voltada d'aquell eixam estrany i eixordador que amb tant d'imperi li pidolava premis. Com escapolir-se d'aquell envitricoll tan desavinent com enutjós, si era tan poc el que tenia i era molt el que calia per apaivagar les exigències d'aquells baladrers? Pobre Alicieta! Però sortosament, sentí com si una idea salvadora li davallés al magí, i esmaperduda, va ficar-se la mà a la butxaca, i en va treure una capseta de confits (sortosament

l'aigua salada no hi havia entrat), i va distribuir-los com a premis: va tocar-ne exactament un a cada u com si els hi hagués posat expressament.

—Però cal que ella tingui un premi, també, sabeu? — digué el Ratolí.

— Naturalment — replicà l'Ocell Babau amb molta de formalitat. — Quina altra cosa teniu a la butxaca? — seguí dient, girant-se a Alícia.

—Només un didal—digué Alícia tristament amb els ulls a terra.

Aleshores tots s'amuntegaren altra vegada al voltant d'ella mentre l'Ocell Babau li oferia solemnement el didal tot dient:

—Us preguem que accepteu aquest elegant didal; — i, quan hagué acabat aquest breu parlament, tots ells digueren alhora:

—Visqueu molts d'anys!

Alícia va trobar que tot allò era una cosa molt absurda, però tots ells feien un posat tan formal, havien pres tots un aire tan seriós i convincent en fer la presentalla, que no va gosar a riure; i com que no se li va acudir cap paraula, només va fer una reverència i va agafar el didal, amb un posat tan solemne com va saber i el desà immediatament a la mateixa butxaqueta.

Després va ésser qüestió de menjar els confits: això va causar una mica d'aldarull i confusió, perquè els ocells grans es queixaven que ells en els seus ni a trobar el gust arribaven, i els petits s'ennuegaven i calia tustar-los l'esquena. Tanmateix, al capdavall van acabar i tornaren a seure en cercle, i demanaren amb insistència al Ratolí que els digués alguna cosa més.

—A vós no pot mancar-vos què contar — féu l'Ocell Babau.

—Havíeu promès de contar-me la vostra història, sabeu —digué Alícia, — i com és que odieu els G i els G — afegí amb un murmuri, mig esverada perquè no es tornés a ofendre.

—La meva vida porta una llarga i trista cua! — digué el Ratolí girant-se a Alícia i sospirant com si cregués que sols aquesta havia de compadir-lo.

—És una cua *llarga,* segurament — digué Alícia, de-

cantant-se a mirar amb meravella la cua del Ratolí: — però per què li dieu trista? — i ella continuà encaparrant-s'hi, mentre el Ratolí parlava, de manera que la seva idea de la història amb cua va ésser una cosa així:

—No hi pareu gens d'atenció! — digué el Ratolí a Alícia, severament. — Què en penseu?

—Dispenseu — digué Alícia molt humilment; — havíeu arribat fins a la forta conquesta, veritat?

—Que *no!* — cridà el Ratolí, iradament.

—Us heu fet un nus? — digué Alícia, sempre a punt de fer un favor, i mirant afanyosament al seu voltant. — Oh, permeteu-me que us ajudi a desembullar-lo!

—No faré res d'això — digué el Ratolí, aixecant-se i allunyant-se. — M'insulteu dient aquestes ximpleries!

—No ho volia pas! — va pledejar la pobra Alícia. — Però perdeu tan aviat els estreps, sabeu!

El Ratolí, per tota resposta, no va fer sinó rondinar.

—Torneu, si us plau i acabeu la vostra història! — va dir Alícia, anant-li al darrera, i tots els altres ho corejaren: —Sí, feu-ho, si us plau! — però el Ratolí no féu sinó moure el cap amb impaciència i caminar una mica més de pressa.

—Quina llàstima que no vulgui romandre! — sospirà el Lloro de les Bermudes, tan aviat com el perderen d'esguard; i la muller d'un vell Cranc aprofità l'avinentesa per a dir a la seva filla: — Ah, amoreta! que això us serveixi de lliçó perquè mai més eixiu de test!

—Calleu, mamà! — digué la noia, amb una mica d'aspror, — consumiríeu la paciència d'una ostra!

—Voldria tenir aquí la nostra Dina, la veritat! — digué Alícia en veu alta, sense adreçar-se a ningú en particular. — Aviat us faria tornar!

—I qui és Dina, si puc aventurar-me a demanar-ho? — digué el Lloro de les Bermudes.

Alícia respongué dalerosament, perquè sempre estava a punt de parlar-ne del seu animaló predilecte.

— Dina és la nostra gata i és de primera per atrapar ratolins, és una cosa de no dir. Oh, i desitjaria que la poguéssiu veure empaitant els ocells! Ves, veure un ocell i menjar-lo per ella és tot u!

Aquest parlament causà una sensació ben albiradora en la colla. Alguns dels ocells van escapolir-se tot seguit: una Garsa vella començà d'embolcallar-se molt acuradament, ensems que deia:

—Realment convé que me'n vagi a caseta; l'aire de la nit em fa mal al coll! — I un Canari cridà amb veu tremolosa a sos petits: — Apa, anem, encisos meus! Ja és ben bé hora que sigueu al llit. — Amb diferents pretextos van allunyar-se tots ells i Alícia aviat romangué tota soleta.

—Voldria no haver fet esment de Dina! — va dir-se ella mateixa amb to melangiós. — Sembla que ella no plagui a ningú, aquí baix, i estic segura que és la millor Gata del món! Oh, Dina meva estimada! potser no et veuré mai més! — I aquí la pobra Alícia va començar de plorar altra vegada, perquè es sentia sola i verna i atuïda. Al cap d'una estoneta, però, va sentir unes lleus petjades en la llunyania, i aixecà els ulls afanyosament, amb mitja esperança que el Ratolí hagués canviat de tarannà i tornés per acabar la seva història.

CAPÍTOL IV

EL CONILL FA ENTRAR UN BILL D'ALLÒ MÉS PETIT

ERA el Conill Blanc que tornava trotant a pleret, i mirant afanyosament a son voltant mentre venia, com si hagués perdut alguna cosa; i ella va sentir-lo com murmurava per a sí: — La Duquessa! la Duquessa! Oh potes meves estimades! Oh, ma pell i mes patilles! Manarà que m'executin tan cert com dos i dos fan quatre! On poden haver-me caigut, Ave Maria? — Alícia va endevinar en un instant que cercava el ventall i el parell de guants blancs de cabrit, i ella, tota bona minyona, començà de cercar-los d'ací d'allí, però no els trobava enlloc. Tot semblava canviat d'ençà que ella havia nedat al bassol, i la gran sala, amb la tauleta de cristall i la porteta, s'havia esvaït del tot.

Molt aviat el Conill va reparar en Alícia, que anava cercant per allí, i va cridar-li amb un to enfurit:

—Com s'entén, Maria Anna, què diables feu per aquí fora? Correu tot seguit a casa, i cerqueu-me un parell de guants i un ventall! De pressa, au! — I Alícia va esparve-

rar-se en tanta de manera que va córrer a la direcció que ell assenyalava sense provar de fer avinent l'errada que ell havia comès.

—M'ha pres per la seva cambrera — es deia a sí mateixa mentre corria. — Quina sorpresa tindrà quan esbrini qui sóc! Però val més que li porti el seu ventall i els seus guants, ei, cas que pugui trobar-los. — Mentre deia això, va arribar vora d'una caseta molt polida, a la porta de la qual hi havia una placa de llautó, tota resplendent, amb el nom "G. CONILL" que hi era gravat. Alícia va entrar sense fer cap tust, i s'adalerà escales amunt, amb gran temença de trobar la veritable Maria Anna i ésser foragitada de la casa abans de trobar el ventall i els guants.

—Quina cosa tan estranya sembla — va dir-se Alícia,— de fer els encàrrecs d'un conill! Suposo que després li tocarà el torn a Dina de fer-me encàrrecs! — I començà d'imaginar la mena de cosa que succeïria: — Senyoreta Alícia! Veniu tot seguit i endegueu-vos per a donar el tomb! — Ja vinc de seguida, mainadera! Però he de vigilar aquest cau de ratolins fins que Dina torni, i estar amatent perquè el ratolí no ixi. Però no crec — seguí dient Alícia — que consentissin que Dina s'estigués a la casa si comencés de manar a la gent d'aquesta manera!

Mentrestant havia pogut arribar a una cambreta tota endreçada, amb una taula ran de la finestra i, damunt ella com havia esperat, un ventall i dos o tres parells de guantets blancs de cabrit, i ella va agafar el ventall i un parell de guants i anava talment a deixar la cambra quan son esguard caigué damunt una ampolleta que hi havia a prop del mirall. Aquesta vegada no hi havia rètol amb la paraula "Beveume", però tanmateix ella va destapar-la i se la posà als llavis.

—Comprenc que, ben segur, passarà *quelcom* d'interessant — va dir-se, — sempre que mengi o begui alguna cosa, així és que ara veuré quina cosa fa aquesta ampolla. Espero que em farà tornar a ésser gran, perquè tanmateix ja n'estic ben fastiguejada d'ésser una coseta tan remenuda!

I així va passar, tal dit tal fet, i molt més aviat del que ella esperava: abans que hagués begut la meitat de l'ampolla, va trobar-se amb el cap empenyent el sostre, i hagué de decantar-se per no trencar-se el coll. A cuita-corrents va deixar l'ampolla, tot dient-se:

—Ja n'hi ha prou... espero que ja no creixeré més... Tal com sóc, ja no puc eixir per la porta... tan de bo que no hagués begut tant!

Mes ai! ja era massa tard per a desitjar-ho! Va anar creixent i creixent, i molt aviat va haver d'agenollar-se en terra: al cap d'un altre minut ni així tenia prou espai, i va provar quin resultat daria de jeure amb el colze contra la porta i amb l'altre braç doblegat al voltant del cap. Però encara va anar creixent, i, com a últim recurs, va treure un braç fora la finestra i va ficar un peu en l'aire de l'escalfaplanxes, i va dir-se:

— Ara sí que ja no puc fer més, passi el que passi. Què serà de mi?

Sortosament per a Alícia, l'ampolleta màgica havia arribat ja a tot el seu efecte, i ella no va créixer més: però així i tot la cosa era ben molestosa, i com que semblava que no podria trobar l'avinentesa d'eixir altra vegada de la cambra, no cal estranyar que estigués molt apenada.

— L'estar-se a casa era molt més agradós — pensà la pobra Alícia. — Aleshores hom no estava sempre creixent en va i rebent comandaments de Ratolins i Conills. Gairebé em plauria de no haver baixat per aquella lludriguera... i tanmateix... i tanmateix... és bastant curiós, sabeu, aquest tarannà de vida! Em plauria de saber *què cosa* deu haver succcеït! Quan jo solia llegir històries de fades, pensava que aquestes menes de coses no passaven mai, i ara estic al mig d'una! Caldria escriure un llibre sobre mi, oi que caldria! I quan jo sigui gran n'escriuré un... però ara ja en sóc de gran — va afegir en to dolorit: — i almenys, no hi ha espai per a créixer gens, gens més, *aquí.*

— Però així — va pensar Alícia, — *mai* no podré ésser més gran del que sóc ara? Això, per una banda és un consol: no arribar mai a vella!... Però, altrament, sempre caldrà aprendre lliçons. Oh, *això* no em plauria!

— Oh, Alícia beneita! — es va respondre ella mateixa. — Com podeu aprendre lliçons aquí dins? Ves, amb prou feines teniu espai per a vós mateixa, i no n'hi ha gens ni mica per a cap llibre de text.

I així va continuar, fent primer l'un paper i després l'altre, i trenant-hi igual igual que una conversa, però al cap de pocs minuts va sentir una veu defora i s'aturà a escoltar.

— Maria Anna! Maria Anna! — digué la veu. — Cerqueu-me tot seguit els guants! — Després es van sentir unes passetes a l'escala. Alícia va comprendre que era el Conill que venia a veure què feia ella, i va tremolar tant que va estremir la casa, oblidant del tot que era unes mil vegades més gran que no pas el Conill, i no tenia motiu d'estemordir-se'n.

Tot seguit el Conill va arribar a la porta, i féu per manera d'obrir-la; però com que la porta s'obria cap endins i el colze d'Alícia l'apretava de valent, aquella provatura resultà un fracàs. Alícia va sentir-lo com es deia a si mateix:

— Donaré el tomb, doncs, i entraré per la finestra.

— Això no ho fareu pas — pensà Alícia, i després d'esperar fins que imaginà que sentia el Conill sota mateix de la finestra, estengué la mà sobtadament, i va fer com qui arrabassa quelcom pels aires. No va agafar res, però va sentir un xisclet diminut i una caiguda, i un petament de vidres trencats, de la qual cosa va deduir que era possible que hagués caigut damunt un invernacle de carbasseres, o qualsevol cosa per l'estil.

Després va sentir-se una veu irada: la del Conill.

— Patrici! Patrici! On sou? — I després, una veu que allí no havia sentit mai, va dir:

— Aquí, senyor, talment! Cavant per a fer pomes, senyor!

— Cavant per a fer pomes, tanmateix! — digué el Conill airadament. — Aquí! Veniu i ajudeu-me a sortir d'això! — (Sons de més vidres trencats).

— Ara, Patrici, digueu-me, què cosa és això que hi ha a la finestra?

— Verament, és un braç, senyor.

— Un braç, beneit! Qui n'ha vistos mai d'aquesta grandària? Ves, si omple tota la finestra!

— Ben segur que l'omple, senyor; però fet i fet és un braç.

— Bé, ça com lla, no hi té res a fer aquí; aneu i treieu-lo!

Va haver-hi un llarg silenci després d'això, i Alícia no pogué sentir sinó murmuris de tant en tant, així com:

— Ben segur no em fa gens de goig, senyor, gens ni mica.

— Feu el que us mano, covard! — I a la fi ella estengué de bell nou la seva mà cap a fora, i féu una altra arrabassada pels aires. Aquesta vegada van sentir-se dos xiscles diminuts, i més renou de vidres petats.

— Quina mà d'invernacles de carbasseres hi deu haver! — pensà Alícia. — Em pregunto què cosa deuran fer en acabat. Pel que fa a llevar-me de la finestra, no voldria sinó que *poguessin*. Estic ben segura que no tinc cap ganes de matar aquí cap més estona.

Va esperar alguns temps sense sentir res més; a la fi compareguè un rondinament de rodes de carro, i el so d'una pila de veus totes plegades; ella va destriar-ne aqueixes paraules:

— On és l'altra escala?

— Ves, jo no havia de portar-ne sinó una: Bill la té l'altra. — Bill! porteu-la aquí, minyó. — Ala, poseu-la en el cantó d'aquí. — No: lligueu-les de primer; encara no arriven ni a mitja alçada. — Oh, prou que serviran: no mireu tan prim! — Aquí, Bill, agafeu aquesta corda. — Voleu dir que la teulada tindrà prou resistència? — Aneu amb compte amb aquella teula baldera. — Oh, avall va! Caps a terra! (Un gran terrabastall.) — Qui ha fet això, vejam?

— Ha estat Bill, em penso. — Qui ha de baixar-hi, per la xemeneia? — Ei, jo no! feu-ho vós! — Doncs ara no ho vull — Que hi baixi Bill. — Aquí, Bill, el senyor diu que heu de baixar per la xemeneia!

— Oh! De manera que Bill ha de baixar per la xemeneia? — es digué Alícia a si mateixa. — Vaja, sembla que tot li carreguen, a Bill. De cap de les passades no voldria trobar-me al lloc de Bill; l'escalfapanxes és estret, ben segur, però em *sembla* que algunes guitzes puc donar!

Va estirar el peu tan en l'aire de l'escalfapanxes com va poder, i va esperar fins que sentí un animalet (no podia endevinar de quina mena era) esgratinyant i grapejant per la xemeneia al damunt mateix d'ella; després, tot dient-se a si mateixa: — Aquest és Bill — va dar una violenta puntada de peu i va esperar a veure què passaria després.

La primera cosa que va sentir, fou un cor general de: — Va en l'aire, Bill! — i després la veu del Conill tota sola: — Agafeu-lo, vosaltres que esteu a la banda del clos de rama!; — després silenci i després una altra confusió de veus: — Poseu-li el cap en l'aire! — Una mica d'aiguardent, ara. — No el feu ennuegar. — Com ha estat, vell companyó? Què us ha passat? Conteu-nos-ho tot!

A la fi comparegué una veueta feble, esgarrifada. (—Aquest és Bill — va pensar Alícia). Bé, jo amb prou feines ho sé... No me'n deu més, gràcies: em trobo millor, ara, però estic massa exaltat per a contar-ho... tot el que sé és que quelcom m'escomet com el diablet d'una caixa de ressort, i vet-me aquí en l'aire com si de cop i volta de mi n'haguessin fet un coet!

— Talment ho semblàveu, vell companyó — digueren els altres.

— Hem d'aterrar la casa calant-hi foc! — digué la veu del Conill. I Alícia va cridar tan fort com va poder:

— Si ho feu, us engego Dina!

Es produí immediatament un silenci de mort, i Alícia pensà per a si: — M'agradaria saber què *faran després!* Si tinguessin una mica de seny, llevarien la teulada.

Al cap d'un minut o dos, començaren de bellugar-se altra vegada, i Alícia va sentir com el Conill deia: — Amb una carretonada n'hi haurà prou per a començar.

— Una carretonada de *què?* — va pensar Alícia. Però no hagué pas de dubtar llarga estona. A l'instant següent, un

xàfec de codolets comparegué avalotador a la finestra, i alguns van ferir-la a la cara. — Ja ho aturaré, això, — va dir-se a si mateixa, i cridà: — Valdrà més que no hi torneu! — que produí un altre silenci de mort.

Alícia va reparar amb alguna sorpresa que els codolets anaven convertint-se en petites coques a mesura que tocaven a terra, i una brillant idea li vingué al magí. — Si em menjo una d'aqueixes coques — va pensar, — és segur que farà *algun* canvi en el meu volum, i com que no podrà, de cap de les maneres, fer-me més gran, em farà més petita, penso.

Així és que va empassar-se una de les coques, i la complagué moltíssim de trobar que tot seguit començava d'arrupir-se. Així que va ésser prou petita per a passar a través de la porta, va córrer fora de la casa, i trobà tota una mala fi d'animalets i ocells que esperaven al defora. El pobre llangardaixet, Bill, n'era al mig sostingut per dues guinees que li daven quelcom d'una ampolla. Tots es precipitaren cap a Alícia bell punt ella va aparèixer: però ella va córrer cap enllà tan de valent com va poder, i aviat va trobar-se bona i salva en un bosc espès.

— La primera cosa que em pertoca de fer—es digué Alícia a si mateixa, mentre rondallejava pel bosc, — és créixer fins arribar al meu volum veritable altra vegada: i la segona cosa és trobar un camí que meni a aquell jardí tan bonic. Em penso que aquest deu ésser el millor pla.

Semblava un pla excellent, sens dubte, i ordenat molt clarament i molt senzillament: l'única dificultat era que Alícia no tenia la menor idea de com n'escometria el compliment, i mentre sotjava al seu voltant, tota afanyosa, entre els arbres, un lladruc petit i estrident damunt mateix del seu cap la va fer mirar en l'aire tota pressosa.

Un enorme gos peter mirava cap avall, envers ella, amb rodons ullassos i estenent vagament una pota, fent per manera de tocar-la. — Pobrissó — digué Alícia, en to manyaguer, i va fer tots els possibles per a xiular-li, però tot el temps l'esparverava terriblement la idea que ell pogués tenir fam, en qual cas seria molt probable que la devorés, a desgrat de totes les manyagueries d'ella.

Sabent amb prou feines el que feia, Alícia arreplegà un trosset de bastonet, i aleshores el gos peter saltà en l'aire amb les quatre potes a l'hora, fent un clapit de joia, i es precipità cap al bastonet i va fer veure que el perseguia: després Alícia va esquivar-lo darrera un gran escardot, per alliberar-se de que ell li saltés damunt, i al moment que ella apareixia a l'altra banda, el gos pegava altra correguda cap al bastonet, i es desplomava amb el cap sobre els talons, en la seva pressa per aferrar-lo: aleshores Alícia, trobant que la cosa era molt en molt semblant a jugar a un cavall de carro, i esperant a cada moment d'ésser calcigada per les potes d'ell, corria altra vegada al volt de l'escardot; després el gos peter començà una sèrie de breus càrregues cap al bastonet, corrent una mica endavant cada vegada i qui-sap-lo endarrera, i fent uns lladrucs d'allò més roncs tota l'estona, fins que a la fi va asseure's qui-sap-lo lluny, panteixant, amb la llengua penjant-li fora de la boca, i els ullassos mig tancats.

Allò a Alícia li semblà una bella avinentesa per a la seva fugida: així és que s'esquitllà tot seguit i corregué fins a trobar-se ben retuda i desalenada, i fins que el lladruc del gos peter sonà d'allò més desmaiat en la llunyania.

— I tanmateix quin gos peter tan bonic era! — digué Alícia, mentre es recolzava contra una francesilla per a reposar i es ventava amb una de les seves fulles. — M'hauria plagut

de mala manera ensenyar-li trucs, només... només que jo hagués estat de prou volum per a fer-ho. Oh, Mare de Déu! Gairebé havia oblidat que he de créixer una altra vegada! Vejam com s'ha de fer per aconseguir-ho. Suposo que hauria de menjar o beure una cosa o altra, però la gran qüestió és: quina cosa?

La gran qüestió era, certament, quina cosa? Alícia va mirar les flors i els llucs d'herba de tot el seu voltat, però no veié res que tingués el posat d'ésser la cosa justa a menjar o beure en aquelles circumstàncies. Hi havia un gran xampinyó que creixia a prop d'ella, gairebé de la seva mateixa alçada, i un cop ella hagué mirat al dessota d'allí i a tots dos costats d'ell, i al seu darrera, se li acudí que igualment podia dar una mirada al que hi hagués damunt ell.

Va estirar-se tota, de puntetes, i va dar una llambregada damunt el caire del xampinyó, i els seus ulls toparen immediatament amb els d'un gran erugot blau que en seia al cim amb els braços plegats, fumant quietament una llarga pipa turca i no reparant gens ni mica en ella ni en cap altra cosa.

CAPÍTOL V

CONSELL D'UN ERUGOT

L'ERUGOT i Alícia es miraren l'un a l'altre en silenci, per una estona: a l'últim l'Erugot es llevà la pipa turca de la boca i se li adreçà amb veu esllanguida i ensunyada.

— Qui sou *vós?*

Això no era pas un inici encoratjador de conversa. Alícia replicà, temorenca:

— Jo... amb prou feines ho sé, senyor, a hores d'ara... almenys sé qui *era* quan m'he llevat aquest matí, però em penso que dec haver estat canviada més d'un cop d'aleshores ençà.

— Què voleu dir amb això? — digué greument l'Erugot. — Expliqueu-vos!

— No puc explicar-me, em penso, senyor — digué Alícia, — perquè no sóc jo mateixa, compreneu?

— No ho comprenc — digué l'Erugot.

— Em temo que no podré pas dir-ho més clarament — contestà Alícia tota polida, — perquè, per començar, no puc

entendre-ho jo mateixa, i tenir tants de volums diferents en un mateix dia, és una cosa que confon d'allò més.

— Res d'això — digué l'Eruguot.

— Bé, potser no us ho ha semblat encara — digué Alícia — però quan us hàgiu de convertir en una crisàlida (algun dia us pertocarà de fer-ho, sabeu) i després d'això en una papallona, em sembla que us sentireu una mica estrany, no és veritat?

— Gens ni mica — digué l'Eruguot.

— Bé, potser els vostres sentiments són distints dels meus — digué Alícia; — el que jo sé és que *jo* m'hi sentia tota estranya.

— Vós! — digué l'Erugot, menyspreadorament. — Qui sou vós?

La qual cosa va retornar-los al començament de la conversa. Alícia va sentir-se'n una mica irritada que l'Erugot li fes aquelles observacions *tan* curtes, i va redreçar-se i digué, molt greument: — em penso que de primer hauríeu de dir-me a mi qui sou *vós?*

— Per què? — digué l'Erugot.

Heus ací una altra pregunta encaparradora, i com que a Alícia no podia acudir-se-li cap bona raó, i l'Erugot semblava trobar-se en un estat d'esperit *molt* desplaent, ella va allunyar-se.

— Torneu! — va cridar-li l'Erugot al seu darrera. — Tinc quelcom d'important a dir.

La cosa, certament, semblava prometedora: Alícia va girar-se i va tornar endarrera.

— Conteniu el vostre geni — digué l'Erugot.

—No és sinó això?—digué Alícia, empassant-se la seva ira tan bé com va poder.

— No — digué l'Erugot.

Alícia va pensar que tant-se-valia que s'esperés, perquè no tenia altra cosa a fer, i potser al capdavall ell podria dir-li alguna cosa que valgués la pena de sentir. Per espai d'alguns minuts ell va treure bufades de fum sense parlar, però a l'últim va desplegar els seus braços, va llevar-se de bell nou la pipa de la boca i digué:

— De manera que penseu que esteu canviada, eh?

— Em temo que sí, senyor — digué Alícia; — no puc recordar les coses així com solia, i no conservo el mateix volum deu minuts seguits!

— No podeu recordar *quines coses?* — digué l'Erugot.

— Bé, he fet per manera de dir "Què li donarem a la pastoreta", però em sortia tot canviat — respongué Alícia en una veu d'allò més melangiosa.

— Repetiu versos de Mossèn Cinto (1) — digué l'Erugot.

Alícia creuà les seves mans i començà:

— Ja sou vell, pare Guillem — diu talment el jovençà —
el vostre cap tot blanc esdevingué,
però vós a totes hores cap per vall us heu d'estâ:
penseu que, a vostra edat, això està bé?

— Jo de jove — aquell bon pare de resposta fa a son fill —
deia: això mon cervell pot malmenâ
però ara que sé cert que no hi ha el menor perill
ho faré tan sovint com em plaurà.

— Ja sou vell — el jove feia — i així ho dic per dos camins,
i ja us heu fet qui-sap-lo boterut,
però amb una tombarella ara entràreu porta endins:
voleu dir-me el motiu que hàgiu tingut?

—Jo de jove, peus i braços conservava amb tot braó
(fa el savi sacsejant el gris cabell)
mitjançant aqueixa untura — val un xíling el flascó —
us en venc, si volguéssiu, un parell.

— Ja sou vell — el jove deia; — vostres barres, no sóc llec,
res no masteguen de més dur que el llard;
però us heu acabat l'ànec amb els ossos i amb el bec.
Com podeu? Si no us reca, feu-me'n part.

(1) Traducció *ad libitum*.

—Jo de jove — diu son pare — lleis sabia per atzar.
Cada causa amb la dona he debatut
i això omplí la meva barra d'energia muscular
i la conservo de la joventut.

—Ja sou vell — el jove deia — però un hom no pensa pas
que l'ull segur d'un altre temps teniu,
i aixequeu dreta una anguila en el cap del vostre nas
es pot saber com és que sou tan viu?

— He respost a tres preguntes, i això basta, què més vols?
— fa el pare — no rondinis, o brivall!
He d'estar-me tot el dia escoltant aquests bunyols?
Ix, o a guitzes aniràs escala avall.

— No els heu dit ben dits — va fer l'Erugot.

— No *del tot* bé, em temo — digué Alícia tímidament;— algunes de les paraules s'han trasmudat.

— Està malament del començ a la darreria — digué l'Erugot decididament, i hi hagué silenci per alguns minuts.

L'Erugot va ésser el primer de parlar.

— De quin volum voleu ésser? — va demanar-li.

— Oh, no sóc exigent pel que fa al volum — respongué de pressa Alícia — però a una persona no li plau de canviar tan sovint, sabeu?

— *No* ho sé — digué l'Erugot.

Alícia no va dir res: mai no havia estat tan contradita en la seva vida d'abans, i va conèixer que anava sortint de test.

— Esteu contenta ara? — va dir l'Erugot.

— Bé, voldria ésser una *mica* més gran, senyor, si no us

reca — digué Alícia — tres polzades és una cosa tan desgraciada com a alçària!

— És una alçària ben bona, tanmateix! — digué l'Erugot iradament, posant-se tot dret mentre parlava i mesurava exactament tres polzades d'alçària.

— Però jo no hi estic feta — pledejà la pobra Alícia en to llastimós. I va pensar dintre seu: — voldria que aquei-

xes criatures no s'ofenguessin tan fàcilment.

— Ja us hi acostumareu amb el temps — va dir l'Erugot, i va posar-se la pipa turca a la boca, i va fumar altra vegada.

Aquesta vegada Alícia va esperar pacientment fins que a ell li plagué de parlar altra vegada. Al cap d'un minut o dos, l'Erugot es llevà la pipa turca de la boca, i aleshores badallà una vegada o dues, i es va sacsejar. Després va davallar del xampinyó, i s'arrossegà herba endins, limitant-se a remarcar mentre marxava:

— L'un costat us farà ésser més gran i l'altre costat us farà ésser més petita.

— L'un costat de *què?* L'altre costat de *què?* — va pensar Alícia dintre seu.

— Del xampinyó — va dir l'Erugot, igual que si ella ho

hagués demanat en veu alta; i al cap d'un altre moment es va haver perdut d'esguard.

Alícia romangué mirant pensívolament el xampinyó per espai d'un minut, fent per manera d'esbrinar quins eren els seus dos costats; i com que era perfectament rodó, trobà que aquella qüestió era dificilíssima. A l'últim, tanmateix, va estendre els seus dos braços al voltant d'ell, tan lluny com podien anar, i escapçà una mica del caire amb cada mà.

— I ara quin és quin? — va dir-se a si mateixa, i rosegà una mica del bocinet de la mà dreta per a provar-ne l'efecte: a l'instant següent va sentir un cop violent sota el seu mentó, el qual havia colpit el seu peu!

Va espantar-la de mala manera aquest canvi tan sobtat, però va comprendre que no hi havia temps a perdre, perquè s'anava arrupint ràpidament, de manera que va posar-se a la tasca tot seguit per a menjar una mica de l'altre bocinet. El seu mentó estava tan estretament apretat contra el seu peu que amb prou feines tenia espai per a obrir la boca, però a la darreria ho va fer, i aconseguí d'empassar-se una miqueta del bocí de la seva mà esquerra.

. . . . . .

— Vaja, a l'últim el meu cap és lliure! — digué Alícia en un to de delectança que es canvià en alarma quan veié que en lloc de trobar les seves espatlles, tot ço que podia veure, quan mirava cap avall, era una immensa llargària de coll, que semblava aixecar-se com un tany per damnt d'una mar de fulles verdes que eren qui-sap-lo sota d'ella.

— Què *podrà* ésser tota aquesta cosa verda? — va dir Alícia. — I on *hauran* anat a parar les meves espatlles? I

oh, pobres mans meves, com és que no us puc veure? — Prou que les bellugava, tot parlant, però no semblava treure'n cap resultat, si no és una mica de sacsejament entre les llunyanes fulles verdes.

Com que semblava no haver-hi possibilitat d'enfilar les seves mans damunt el seu cap, va fer per manera de baixar al cap fins a elles, i va delectar-la de trobar que, el seu coll, es decantava fàcilment en qualsevulla direcció, com el d'una serp. Tot just havia reeixit a doblegar-lo en un graciós zig-zag, i, anava a capbussar-lo entre les fulles, tot descobrint que elles no eren sinó el cim dels arbres sota els quals havia anat vaguejant, quan un agut xiulet la féu recular a cuita-corrents. Un gran colom s'havia engegat d'una volada a la seva cara i la batia violentment amb les seves ales.

— Serpent! — féu el colom en un esgarip.

— Jo *no* en sóc de serpent — digué Alícia indignada. — Deixeu-me estar.

— Serpent, repeteixo! — féu de bell nou el Colom, però en un to més apaivagat, i afegí amb una mena de sanglot. — Ho he provat tot, i sembla que no hi ha res que els escaigui.

— No tinc la menor idea de la cosa que esteu parlant — digué Alícia.

— He provat les arrels dels arbres, i he provat les vores dels rius i he provat les tanques de rama — continuà el Colom sense parar-hi esment — però, aquests serpents!... No hi ha manera de plaure'ls!

Alícia estava més i més desconcertada, però va pensar que era endebades dir cap cosa fins que el Colom hagués acabat.

— Com si no tingués prou feina a covar els ous — digué el Colom — i encara he d'estar a l'aguait dels serpents de nit i de dia. Ui! si no he pogut ni tancar un moment les parpelles aquestes tres setmanes!

— Em sap molt de greu que hàgiu estat molestat — digué Alícia, que començava d'entendre el que volia dir.

— I tot just havia pres l'arbre més alt del bosc — continuà el Colom, aixecant la seva veu fins a l'esgarip — i tot

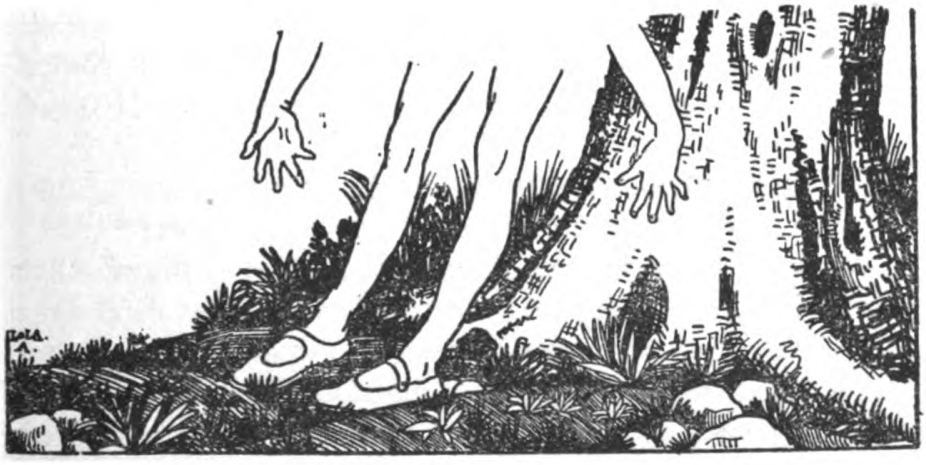

just esperava que em veuria lliure de tots ells, a la darreria, ara vénen recargolant-se cap avall del cel estant. Ecs, Serpent!

— Però si *no* en sóc de serpent, us dic — féu Alícia. — Sóc una... sóc una...

— Bé! *Què* sou? — digué el Colom. — Massa veig que esteu mirant d'inventar alguna cosa.

— Sóc... sóc una nena petita — digué Alícia, amb bastant de dubte, per ço com recordava el nombre de trasmudances per les quals havia passat aquell dia.

— Història versemblant, tanmateix! — féu el Colom en el to del menypreu més pregon. — He vist una mala fi de nenes petites en el meu temps, però ni *una* amb un coll tan llarg com aquest! No, no! Sou un serpent, i és inútil de negar-ho. Suposo que acabat em direu que mai no heu tastat un ou.

— *N'he* tastat d'ous, certament — digué Alícia, que era una criatura molt de fiar — però les nenes petites mengen ous igual que els serpents, sabeu?

— No ho crec — digué el Colom — però si ho fan, són una mena de serpents i això és tot el que puc dir.

Això era una idea tan nova per a Alícia que en romangué tota callada per un minut o dos, que donaren al Colom avinentesa per a afegir:

— Esteu cercant ous, massa ho conec *això,* i que se me'n dóna a mi que sigueu una nena petita o un serpent?

— A mi sí que se me'n dóna, i d'allò més — digué Alícia apressadament, — però no en cerco d'ous, aquest és el fet, i si en cerqués, no seria dels vostres i no m'agraden crus.

— Bé, aneu-vos-en, doncs — digué el Colom en un to sorrut, en tornar a estatjar-se en el seu niu. Alícia s'aclofà en-

tre les branques tant com pogué, i de tant en tant havia d'aturar-se i desentortolligar-les. Al cap d'una estona es va recordar que encara tenia els bocins de xampinyó a les mans, i, es posà a la tasca amb gran esment, rosegant de primer l'un i després l'altre, i de vegades fent-se més gran i de vegades més petita, fins que va reeixir a davallar a la seva alçada habitual.

Feia tant de temps que no havia estat ni poc ni gaire pròxima a la seva alçada escaient, que a la primeria va trobar-la d'allò més estranya, però s'hi va avesar en un quants minuts i en acabat començà de parlar-se a si mateixa, com tenia per costum:

— Vaja, ja tinc la meitat del meu pla complert, ara! Que desconcertants que són tots aqueixos canvis! Mai no estic segura de què cosa estic a punt d'ésser, d'un moment a l'altre! Tanmateix, però, he tornat a la meva alçada escaient, l'altra cosa és entrar en aquell bell jardí. Com pot fer-se això? M'agradaria de saber-ho. — Mentre deia aqueixes paraules, Alícia arribà sobtadament a un lloc obert, on hi havia una caseta d'uns quatre peus d'altura. — Qualsevol que sigui el que hi visqui — va pensar Alícia, — mai no convindrà per a comparèixer-hi *aquest volum*: ves, els esparveraria de mala manera!

Així és que començà de rosegar altra vegada el bocí de la mà dreta, i no s'arriscà a atansar-se a la casa fins que s'hagué reduït a nou polzades d'alçària.

CAPÍTOL VI

PORC I PÈBRE

PER un minut o dos Alícia va estar-se mirant la casa, i preguntant-se què faria després, quan de cop i volta un lacai en lliurea vingué corrent del bosc (ella al va creure lacai perquè duia lliurea: altrament, judicant només que per la seva cara, l'hauria anomenat peix), i tustà fortament a la porta amb els nusos dels dits. Va obrir-la un altre lacai en lliurea, de cara rodona i ulls grossos com els d'una granota: i ambdos lacais, Alícia va reparar-ho, duien el cabell empolvorat que els queia en rulls al voltant de llurs caps. Va sentir-se tota curiosa de saber a què trauria cap tot allò i lliscà una mica enfora del bosc per a escoltar.

El Lacai Peix començà per treure's de sota el braç una gran lletra, gairebé tan gran com ell mateix, i va fer-ne remesa a l'altre, tot dient en to solemnial:

— Per a la Duquessa. Una invitació de la Reina a jugar al croquet.

El Lacai Granota repetí, en el mateix to solemnial, canviat només una mica l'ordre de les paraules:

— De la Reina. Una invitació per a la Duquessa a jugar al croquet.

Després tots dos van fer-se una profunda reverència, i els rulls se'ls van entremesclar.

Alícia va riure-se'n tant d'això, que hagué de tornar corrents al bosc per por que la sentissin: i l'altra vegada que tregué el nas enfora, el Lacai Peix se n'havia anat i l'altre seia a terra, prop de la porta, tot badant, estúpidament, amb els ulls adreçats al cel.

Alícia pujà tímidament cap a la porta, i tustà.

— No serveix de res això de tustar — digué el Lacai — i és per dues raons. Primerament perquè jo estic al mateix costat de la porta que us esteu, i segonament perquè fan tan de remor a dins, que ningú no podrà sentir-vos. — I, tanmateix, a dins no hi parava la remor més extraordinària: continus udols i esternuts, i ara i adés un gran terrabastall, com si un plat o una olla haguessin estat fets a miques.

— Digueu-me, doncs, si us plau — féu Alícia, — com he de fer-ho per a entrar?

— Podria haver-hi algun seny en el vostre tustament — continuà el Lacai sense fer cabal d'ella — si tinguéssim la porta entre nosaltres. Per exemple si vós fóssiu *dins,* podríeu tustar i aleshores jo us podria fer sortir, sabeu.

Tot el temps que anava parlant mirava al cel, i això, Alícia, va trobar-ho francament inútil. — Però potser no pot fer altrament, — es digué a si mateixa — té els ulls *tan* tirats al cim de son cap. Però, si més no, podria contestar a les preguntes. — Com he de fer-ho per entrar? — repetí en alta veu.

— Seuré aquí — observà el Lacai, — fins a demà...

En aquell moment la porta de la casa es va obrir i un gran plat lliscà al defora, tot dret cap a la testa del Lacai: tot just li va fregar el nas i caigué a miques contra un dels arbres que hi havia al seu darrera.

— ...o demà passat, potser — continuà el lacai en el mateix to, exactament com si res no s'hagués esdevingut.

— Com he de fer-ho per entrar? — demanà Alícia de bell nou, en un to més alt.

— És que cal que hi entreu? — digué el Lacai. — Aquesta és la primera qüestió, naturalment.

L'era, sens dubte; només que a Alícia no li plaïa que li ho diguessin.

— És realment espantosa — es murmurà a si mateixa — la manera com aqueixes criatures discuteixen. N'hi ha per a fer perdre el seny!

El Lacai semblà trobar que aquella era una bona avinentesa per a repetir la seva observació, amb variacions. — Seuré aquí — va dir, — sempre aquí fora, dies i dies.

— Però jo què he de fer? — digué Alícia.

— Allò que us plaurà — digué el Lacai, i va posar-se a xiular.

— Oh, no se'n treu res de parlar-li — féu Alícia, tota desesperada, — és perfectament idiota. — I obrí la porta i entrà a dins.

La porta menava de dret a una gran cuina que estava plena de fum de l'un cap a l'altre: la Duquessa seia en un es-

cambell de tres peus, al mig, amb una criatura als braços; la cuinera es decantava damunt el foc, remenant una gran caldera que semblava plena de sopa.

— Tanmateix, en aqueixa sopa hi ha massa de pebre! — es digué Alícia a si mateixa, tan aviat com l'hi deixà dir l'esternut.

N'hi havia certament massa en els aires. Fins i tot la Duquessa esternudava de tant en tant; l'infant esternuda-

va i udolava alternativament sense un instant de pausa. Les úniques coses de la cuina que no esternudaven eren la cuinera i un gat que seia vora el foc i feia una ganyota que li anava de l'una a l'altra orella.

— Dispenseu, voldríeu dir-me — féu Alícia una mica tímidament, perquè no estava segura de si era cortès per la seva banda de parlar primer — com és que el vostre gat fa aqueixa ganyota?

— És un gat castellà — digué la Duquessa, — és per això. Porquet!

Va dir la darrera paraula amb una tan sobtada violèn-

cia que Alícia gairebé va pegar un bot, però a l'instant següent veié que s'adreçava al nen i no pas ella, de manera que prengué coratge i continuà:

— No ho sabia que els gats castellans sempre fessin ganyotes: fet i fet, no sabia que els gats *poguessin* fer-ne.

— Tots ells poden — digué la Duquessa, — i gairebé tots en fan.

— No n'he conegut cap que en fes — digué Alícia molt polidament, sentint-se tota complaguda d'haver entrat en conversa.

— No sabeu gaires coses — digué la Duquessa, — i això sí que és un fet.

A Alícia no li va plaure gens ni mica el to d'aqueixa observació i va pensar que tan-se-valdria introduir algun altre tema de conversa. Mentre provava de determinar-ne un, la cuinera tragué del foc la caldera de la sopa, i tot seguit es posà a la tasca de tirar tot allò que tenia al seu abast a la Duquessa i el nen: de primer van venir els burxins, després seguí un xàfec de salseres, plates i plats. La Duquessa no hi parava esment ni quan la colpien, i el nen ja udolava tant que era impossible de saber si els cops li feien mal.

— Oh, *feu el favor* de parar compte en el que esteu fent — cridà Alícia saltant d'amunt d'avall en una agonia de terror. — Oh, ara rebrà el seu nasset *de rosa* — féu quan una cassola descomunal en volà arran i gairebé li llevà.

— Si cadascú es captingués de la seva feina — digué la Duquessa en un ronc grunyit — el món daria voltes molt més de pressa que no ho fa.

— La qual cosa *no* seria cap avantatge — digué Alícia, amb una gran alegria de trobar una avinentesa de lluir una mica dels coneixements. — Ara penseu quin embolic faria de

dies i nits. Sabeu, la terra necessita vint-i-quatre hores per a donar el tomb al voltant del seu aix, — i és d'astral importància.

— Parla de destrals — va dir la Duquessa, — doncs escapceu-la d'una vegada.

Alícia mirà bastant anguniosament a la cuinera per a veure si ella es proposava de recollir l'allusió, però la cuinera s'esmerçava, tota atrafegada, en remenar la sopa, i no semblava pas escoltar, de manera que Alícia gosà continuar:

— Vint-i-quatre hores *crec*... o potser són dotze? Jo...

— Oh, no em carregueu — digué la Duquessa. — Mai no he pogut comportar les xifres. — I aleshores començà de captenir-se altra vegada de la seva criatura, cantant una mena de non-non mentre ho feia, i dant-li una violenta estrebada al capdavall de cada ratlla:

Al nenet heu d'insultar,
i batre'l si té la pega
la pega d'esternudar:
sols ho fa per empipar
i perquè sap que carrega.

CHOR

(*en el qual s'aplegaven la cuinera i l'infant*):
Uau, uau, uau.

Mentre la Duquessa cantava la segona esparsa de la cançó, anava trasbalsant tan violentament l'infant d'amunt d'avall, i la criatura udolava en tanta de manera, que Alícia amb prou feines pogué sentir-ne les paraules:

ALICIA

Li dic penjaments sens fi
al meu nen, i el bato si
esternuda amb fúria insana,
perquè el pebre pot gaudî
sols que li doni la gana.

CHOR

Uau, uau, uau.

— Ei! podeu captenir-vos una mica de la criatura, si us plau! — digué la Duquessa a Alícia, tot tirant-li el nen entre cap i coll mentre parlava. — Tinc d'anar-me a endegar per a jugar al croquet amb la Reina — i fugí precipitadament de la cambra. La cuinera li va tirar una paella al darrera quan ella eixí, però per una mica mica no la va encertar.

Alícia va agafar la criatura amb alguna dificultat, perquè era una criatureta estranyament conformada i estenia els seus braços i cames en totes direccions, "igual, igual que un estel de mar" va pensar Alícia. La pobre criatureta bufava com una màquina de vapor quan ella la prengué i seguí doblegant-se tota i en acabat redreçant-se tota altra vegada, de manera que per un minut o dos, tot el que ella va poder fer va ésser tenir-lo agafat.

Tot seguit que hagué esbrinat la manera escaient de captenir-se'n (que era recargolant-lo en una mena de nus, i després aferrant ben estrets la seva orella dreta i el seu peu esquerra, de manera que es veiés impedit de desfer-se) va traginar-lo cap a l'aire lliure. — Si no m'emporto aquest nen — va pensar Alícia, — el mataran sense remei en un dia o dos: no seria un assassinat de deixar-lo al meu darrera? —

Va dir les darreres paraules en veu alta, i el pobrissó grunyí en resposta (havia abandonat ja, aleshores, l'esternudar). — No rondineu — digué Alícia, — aquesta no és gens ni mica la manera escaient d'expressar-vos.

L'infantó va grunyir de bell nou i Alícia mirà molt afanyosament la seva cara per veure què li pasava. No podia haver-hi dubte que tenia un nas *molt* girat cap en l'aire, molt més semblant a un morro, que no pas a un nas de bo de bo: també els seus ulls s'anaven fent extraordinàriament petits per a ésser d'un infantó; tot plegat, a Alícia no li agradava el posat que la criatura anava prenent. — Però potser no eren sinó sanglots — va pensar, i va mirar-li els ulls altra vegada per a veure si hi havia cap llàgrima.

No, no hi havia llàgrimes. — Si us heu de convertir en un porc, estimat meu, no vull saber-ne res més de vós. Aneu amb compte, ara! — La pobre criatureta sanglotà de bell nou (o bé grunyí, era impossible de dir si era l'una cosa o l'altre) i continuaren cap endavant per una estoneta, en silenci.

Alícia, precisament, començava de pensar en si mateixa: — I, ara, què en faré d'aquesta criatura quan arribarem a casa?—quan el nen grunyí de bell nou, tan violentament, que Alícia ajupí el cap per a mirar-li la cara, una mica alarmada. Aqueix cop *no* podia haver-hi dubte sobre la cosa: era un porc, ni més ni menys, i Alícia comprengué que seria completament absurd que ella el carrategés ni una mica més.

Així és que va deixar la criatureta a terra, i es sentí tota alleujada de veure-la com trotava tranquil·lament cap al bosc. — Si hagués anat creixent — va dir-se a si mateixa, — hauria estat un nen terriblement lleig: però com a porc és bastant bonic, em sembla.

I començà de pensar en altres infants que ella coneixia, que podien ésser igualment escaients com a porcs, i tot just s'estava dient a si mateixa:

— Si hom sabés la bona manera de canviar-los-hi... — quan li dóna un cert ensurt de veure el gat castellà assegut en una branca d'un arbre, a unes quantes iardes de distància.

El Gat només va fer una ganyota, en veure a Alícia. Tenia un aire de bon geni, va pensar ella; tanmateix, però, tenia urpes *molt* llargues i moltes de dents d'allò més grans, de manera que Alícia conegué que hom l'havia de tractar amb respecte.

— Marrameu Castellà — començà de dir, molt tímidament, perquè no sabia, poc ni gaire, si a ell li plauria el nom. Ell, però, només va eixamplar una mica la seva ganyota. — Anem, sembla que per ara la cosa li agrada — pensà Alícia, i seguí parlant.

— Voldreu dir-me, si us plau, per quin camí puc anar-me'n d'aquí?

— Això depèn bella cosa d'on vulgueu arribar — va dir el Gat.

— No m'importa gaire on... — digué Alícia.

— Aleshores no importa el camí que pendreu — va dir el gat.

— ...Mentre vagi *a algun indret* — afegí Alícia com a explicació.

— Oh, d'això podeu estar-ne segura — va dir el Gat, — mentre camineu el temps que cal.

Alícia va conèixer que això hom no podia negar-ho, de manera que va intentar un altra pregunta:

— Quina mena de gent i viu per aquí?

— En *aquella* direcció — digué el Gat, fent dar un tomb assenyalador a la pota dreta, hi viu un Capeller, i en *aquella altra* direcció — movent l'altra pota, — hi viu una Llebre de Març. Visiteu qui voldreu: tots dos són boigs.

— Però jo no vull anar-hi a raure entre gent boja — observà Alícia.

— Oh, això no podeu pas evitar-ho — digué el Gat — aquí tots em som de boigs. Jo sóc boig. Vós sou boja.

— Com ho sabeu que jo sóc boja? — digué Alícia.

— En sou per força — digué el Gat, — altrament no hauríeu pas vingut aquí.

Alícia no va trobar que això fos, poc ni gaire, una demostració de la cosa, però, tanmateix, va continuar parlant.

— I com ho sabeu que vós sou boig?

— Per començar — digué el Gat, — un gos no és un animal boig. M'ho concediu?

— Suposo que teniu raó.

— Bé, doncs — continuà el Gat, — ja veieu que un gos rondina quan està irat i mou la cua quan està content. Doncs jo rondino quan estic content i moc la cua quan estic irat. Això és que sóc boig.

— Jo no en dic rondinar del que feu, sinó fer la fusa.

— Digueu-li com voldreu — digué el Gat. — Que jugueu a croquet amb la Reina, avui?

— Molt m'hauria plagut — digué Alícia — però encara no hi he estat invitada.

— Allà em veureu — digué el Gat, i desaparegué.

Alícia no va experimentar-ne gaire gran sorpresa d'això, perquè ja s'anava avesant en tanta de manera a què passessin coses estranyes. Mentre Alícia estava mirant al lloc on ell havia romàs, ell aparegué sobtadament, altra vegada.

— I ara que hi som posats, què se n'ha fet del nen? — digué el Gat. — Per poc m'oblido de preguntar-ho.

— S'ha convertit en un porquet, — digué Alícia tranquillament, igual que si el Gat hagués retornat d'una manera natural.

— Ja em pensava que ho faria — digué el Gat, i desaparegué de bell nou.

Alícia va esperar-se una mica, mig sospitant de tornar-lo a veure, però el Gat no va aparèixer; i després d'un minut o dos, ella seguí caminant cap a l'indret on li havia dit que vivia la Llebre de Març. — De capellers ja n'he vistos abans — va dir-se a si mateixa: — la Llebre de Març serà, de molt, més interessant, i potser, com que ara som a maig, no

estarà boja arravatada; almenys no estarà tan boja com pel març. — I, un cop va haver dit això, va mirar en l'aire, i allí era el Gat altra vegada, assegut damunt una branca d'arbre.

— Heu dit porquet o corquet? — va fer el Gat.

— He dit porquet — contestà Alícia, — i voldria que no seguíssiu apareixent i desapareixent d'una manera tan sobtada: em feu rodar el cap d'allò més.

—Molt bé — digué el Gat; i aqueixa vegada va desaparèixer molt lentament, començant per la punta de la cua i acabant per la ganyota, que romangué algun temps després que la resta d'ell hagué desaparegut.

—Bé! Tot sovint he vist un gat sense ganyota — va pensar Alícia, — però el que és una ganyota sense gat! És la cosa més curiosa que he vist en tota la meva vida.

No havia pas anat gaire enllà, que ja va comparèixer al seu esguard la casa de la Llebre de Març. Alícia va pensar que era ben bé aquella la casa, perquè les xemeneies eren en forma d'orelles i el sostre era confegit de pells. Era una casa tan gran que a Alícia no li plagué d'acostar-s'hi més fins que va haver rosegat una mica més del bocí de xampinyó de la mà esquerra i es va haver augmentat uns dos peus d'alçària: i fins i tot aleshores pujà cap allí bastant tímidament, tot dient-se:

—Suposeu que estés boja arravatada, al capdavall! Gairebé desitjaria d'haver anat a veure, en lloc d'ella, el Capeller!

CAPÍTOL VII

UN TE DE BOIGS

I havia una taula parada sota un arbre al davant de la casa, i la Llebre de Març i el Capeller hi prenien te: un Liró seia entre ells, dormint profundament, i els altres dos reposaven llurs colzes damunt la taula, i hi parlaven a tort i a dret. — És una cosa ben incòmoda per al Liró — va pensar Alícia — però, com que està adormit, suposo que tant se li'n dóna.

La taula era gran, però tots tres s'estaven acaramullats en un angle. — No hi ha espai! No hi ha espai! — cridaren en veure que Alícia feia cap. — N'hi ha *una pila,* d'espai! — digué Alícia indignada, i s'assegué en una ampla cadira de braços a l'un cap de la taula.

—Preneu una mica de vi — digué la Llebre de Març en un to encoratjador.

Alícia va mirar a tot el volt de la taula, però no hi havia res al damunt sinó te. — No en veig poc ni gaire de vi — observà.

—No n'hi ha poc ni gaire — digué la Llebre de Març.

—Aleshores no ha pas estat molt cortès, de part vostra, d'oferir-ne — digué Alícia iradament.

— No ha pas estat molt cortès, de part vostra, d'asseure-us sense haver estat invitada — digué la Llebre de Març.

—No ho sabia que fos la *vostra taula* — digué Alícia; — és parada per molta més gent que no pas tres.

—Us heu de fer tallar els cabells, ja — digué el Capeller. Havia estat mirant a Alícia per algun temps amb molta de curiositat, i aquesta fou la primera cosa que li muntà als llavis per a dir-li.

—No hauríeu de fer retrets personals—digué Alícia amb alguna severitat — és molt groller.

El Capeller obrí els ulls de bat a bat en sentir això: però tot el que *digué* fou:

—En que s'assembla un corb a una taula d'escriure?

—Vaja, ara ens divertirem una mica — va pensar Alícia. — Estic contenta que hàgiu començat de dir endevinalles. Em penso que la podré endevinar, aquesta — va afegir, en veu alta.

—Voleu dir que us penseu que podreu esbrinar la resposta que li escau? — digué la Llebre de Març.

—Exactament, — féu Alícia.

—Aleshores hauríeu de dir el que penseu — continuà la Llebre de Març.

— Ho faré — contestà Alícia ràpidament — almenys... almenys penso el que diré... És, la mateixa cosa, sabeu.

—I que ha d'ésser la mateixa cosa! — digué el Capeller. —De la mateixa manera podríeu dir que: "Veig el que menjo" és igual que "Menjo el que veig".

—De la mateixa manera podríeu dir — afegí la Llebre

de Març, — que "em plau el que obtinc" és igual "obtinc el que em plau".

—De la mateixa manera podríeu dir — afegí el Liró que semblava parlar bo i adormit, que "respiro quan dormo" és igual que "dormo quan respiro".

—És igual que el que us passa a vós — digué el Capeller, i aquí la conversa va estroncar-se, i la colla romangué callada per un minut mentre Alícia pensava i repensava tot el que podia recordar sobre corbs i taules d'escriptori, que no era pas gaire.

El Capeller va ésser el primer de rompre el silenci. — A quin dia del mes som? — va dir, decantant-se a Alícia: s'havia tret el rellotge de la butxaca i se'l mirava tot inquiet, sacsejant-lo ara i adés i posant-se'l a l'orella.

Alícia va cavil·lar una mica, i després va dir:

—El quatre.

—Dos dies de retard! — sospirà el Capeller. — Ja us vaig dir que la mantega no aniria bé per les reparacions, — afegí, tot mirant iradament la Llebre de Març.

—Era mantega de la millor — va respondre la Llebre de Març, humilment.

— Sí, però també deuen haver-hi caigut algunes molles, — rondinà el Capeller; — no haurien hagut de posar-la-hi amb el ganivet del pa.

La Llebre de Març va prendre el rellotge i se'l va mirar ombrívolament: després el va ficar dins la seva tassa de te i va tornar a mirar-lo, però no pogué acudir-se-li cosa millor que l'observació que havia fet primerament:

—Era mantega de la millor, sabeu?

Alícia havia estat contemplant damunt l'espatlla de la Llebre, amb alguna curiositat. — Quin rellotge tan estrany

— va reparar. — Diu el dia del mes, i no diu quina hora és?

— Per què hauria de dir-la? — murmurà el Capeller. — Que us diu el *vostre* rellotge quin any és?

—Naturalment que no — replicà Alícia molt amatent, — però això és perquè es manté en el mateix any tant de temps seguit.

—Que és justament el cas del *meu,* — digué amb to ferm el Capeller.

Alícia es va sentir terriblement confosa. — No ho entenc — va dir tan polidament com va saber.

—El Liró dorm altra vegada — digué el Capeller, i li va tirar una mica de te calent sobre el nas.

El Liró sacsejà el seu cap impacientment i digué, sense obrir els ulls:

—És clar, és clar: és la mateixa cosa que jo anava a dir.

— Que ja heu endevinat l'endevinalla? — digué el Capeller, girant-se a Alícia de bell nou.

—No, l'he deixada córrer — replicà Alícia; — quina és la solució?

—No en tinc la menor idea — va dir el Capeller.

—Ni jo tampoc — va dir la Llebre de Març.

Alícia sospirà feixugament. — Em penso que podrien despendre el temps d'alguna manera millor—va dir,—que no pas malversant-lo a dir endevinalles sense resposta.

—Si coneguéssiu el temps tan bé com nosaltres! — va dir el Capeller. — Gosaria dir que mai no hi heu parlat amb el Temps!

—Potser no — replicà Alícia cautament.

—Doncs només que hi estigueu en bons termes, farà gairebé tot allò que us plaurà amb el rellotge. Per exemple, suposeu que fossin les nou del matí, el temps just de començar

les lliçons: doncs no hauríeu de fer sinó tirar un entretoc al temps, i, en una llambregada, corren les agulles del rellotge cap a dos quarts d'una, l'hora de dinar.

(—Tant de bo que fos ara — murmurà per a si la Llebre de Març.)

— Això seria magnífic, certament — digué Alícia tota pensívola: — però ben mirat... encara no tindria prou gana, sabeu?

—Potser no, a la primeria — digué el Capeller — però podríeu mantenir encallats els dos quarts d'una tant de temps com us plagués.

—És així com *vós* ho feu? — demanà Alícia.

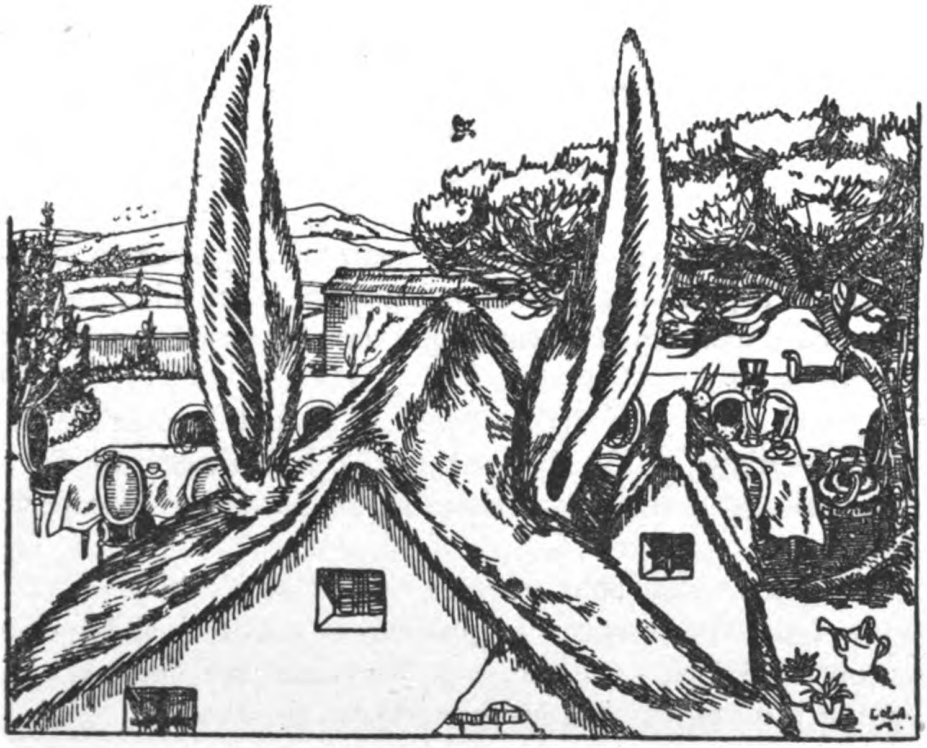

El Capeller sacsejà el cap dolorosament.

—Gens ni mica! — va replicar. Vam barallar-nos el Març darrer, precisament abans que ella es tornés boja, sabeu — (i assenyalà amb la cullereta del te la Llebre de Març); — fou al gran concert donat per la Reina d'Espases, i jo havia de cantar:

Ratapinyada parpelleja!
jo de tes obres tinc enveja.

—Potser la coneixeu, aquesta cançó?

—He sentit alguna cosa de semblant — digué Alícia.

—Va seguint, sabeu — continuà el Capeller, — d'aquesta manera:

Molt en l'aire voles, a fe,
com una safata de te.
Parpelleja,
parpelleja!

Aquí el Liró va sacsejar- se i començà de cantar en el seu son: — Parpelleja, parpelleja, parpelleja, parpelleja... — i la cosa va durar tant de temps que van haver de pessigar-lo perquè parés.

—Bé, amb prou feines havia jo acabat la primera esparsa — digué el Capeller — quan la Reina pegà un bot i féu, amb gran cridòria: "Està matant el temps! Escapceu-lo!"

—Que terriblement salvatge! — exclamà Alícia.

—I de llavors ençà, sempre més — continuà el Capeller en un to adolorit — el Temps no ha volgut mai fer una cosa que jo li demanés. Ara sempre són les sis.

Un idea brillant va acudir-se aleshores al magí d'Alícia.

—I és per aquesta raó que hi ha parats aquí damunt tants d'estres pel te? — va demanar.

—Sí, per això — va fer el Capeller amb un sospir—sempre és l'hora del te, i no tenim endemig per a rentar-hi els estres.

— Aleshores, aneu donant el tomb a la taula, suposo — digué Alícia.

—Exactament — digué el Capeller, — a mesura que els estres són usats.

—Però què passa quan torneu a començar altra vegada? — s'arriscà a demanar Alícia.

—I si canviéssim de conversa? — interrompé, tot badallant, la Llebre de Març. — Me'n començo a cansar d'això. Voto perquè la senyoreta ens digui una història.

—Em temo que no en sé ni una — digué Alícia, bastant alarmada per aquella resposta.

—Aleshores que en conti una el Liró — cridaren tots dos. — Despertat't, Liró! — I el pessigaven a tots dos costats, al mateix temps.

El Liró va obrir lentament els ulls.

—Poc estava dormit — féu en una veu tota ronca i tota feble: — He sentit tot, tot el que vosaltres heu dit.

—Conteu-nos una història — digué la Llebre de Març.

—Sí, feu-ho, si us plau! — va recaptar Alícia.

—I feu-ho de pressa — afegí el Capeller, — o us haureu adormit un altre cop abans no sigui acabada.

—Una vegada hi havien tres germanetes petites, petites — començà el Liró amb gran pressa — i llurs noms eren Elsie, Lacie i Tillie, i vivien al capdavall d'un pou...

—I amb què es nodrien? — digué Alícia, que sempre s'interessava en gran manera en totes les qüestions de menjar i de beure.

—Vivien de melassa — digué el Liró, després de pensar un minut o dos.

—No haurien pas pogut, sabeu? — observà gentilment Alícia; — haurien caigut malaltes.

— Així estaven — digué el Liró: — molt malaltes.

Alícia intentà d'imaginar-se quina manera de viure tan extraordinària devia ésser aquella, però la cosa la va desconcertar en tanta de manera que digué altra vegada:

—Però per què hi vivien al capdavall d'un pou?

—Preneu una mica més de te — va dir la Llebre de Març a Alícia molt seriosament.

—Encara no he pres cap cosa — replicà Alícia en to ofès — això és que no en puc prendre *més*.

—Voleu dir que no en podeu prendre *menys* — digué el Capeller; — és molt fàcil de prendre'n *més* d'una cosa que no pas gens.

—Ningú us ha demanat la *vostra* opinió — digué Alícia.

—Qui fa retrets personals, ara? — demanà, triomfalment, el Capeller.

Alícia no sabia pas del tot què cosa hi respondria a això: de manera que va posar-se una mica de te i de pa amb mantega, i després va girar-se al Liró i va repetir la seva pregunta:

— Per què hi vivien, al capdavall d'un pou?

El Liró va prendre's de bell nou un minut o dos per a pensar-hi, i després va dir:

—Era un pou de melassa.

—No n'hi ha d'aquesta mena! — començà de dir Alícia

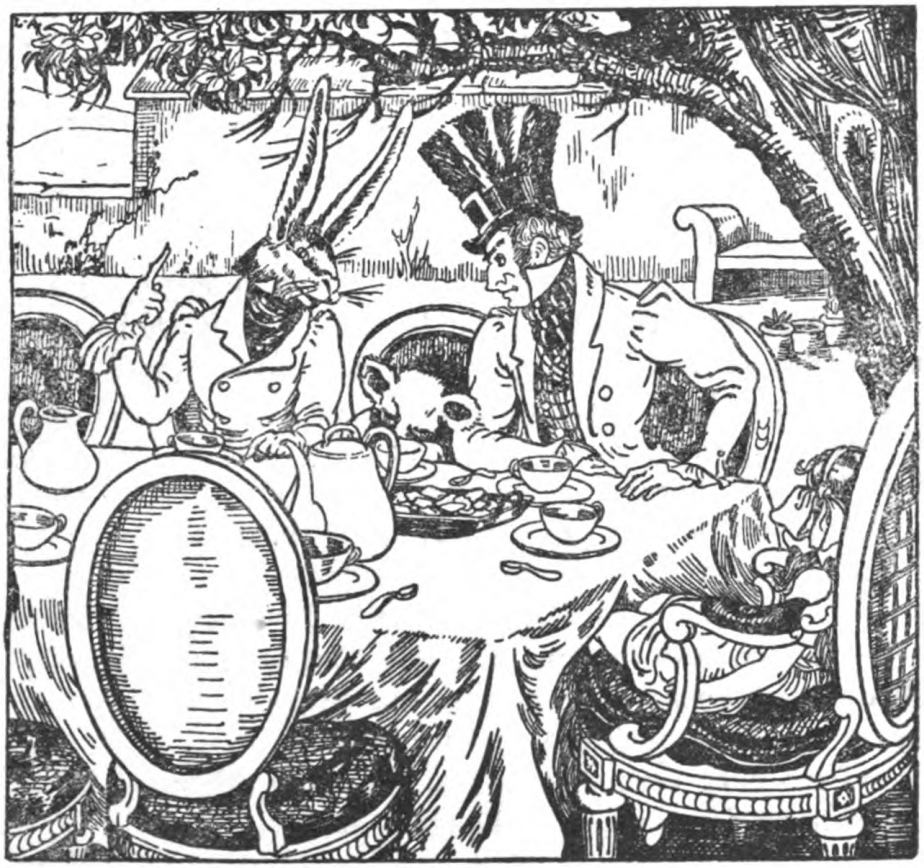

molt irada, però el Capeller i la Llebre de Març feren: — Xxt, xxt, — i el Liró va reparar, fent el bót:

—Si no podeu tenir educació, val més que l'acabeu vós mateixa, la història.

—No, continueu si us plau!—digué Alícia.—No us tornaré pas a interrompre. Gosaria dir que pot haver-n'hi *un*.

—Un, talment! — digué el Liró indignat. Consentí, però, de continuar. — Així doncs aqueixes tres germanetes, petites petites... aprenien a treure d'allà dins, sabeu?...

—Què treien? — digué Alícia, oblidant del tot la seva promesa.

—Melassa — digué el Liró, sense fer, aquesta vegada, cap escena.

—Necessito una tassa neta — va dir el Capeller. — Tirem-nos un lloc més enllà.

Va mudar de lloc mentre parlava, i el Liró el va seguir; la Llebre de Març es posà al lloc del Liró i Alícia, de bastant mala gana, va prendre el lloc de la Llebre de Març. El Capeller va ésser l'únic que en tragués algun avantatge del canvi, i Alícia va estar força, força pitjor, perquè la Llebre de Març havia trabucat adés el gerret de la llet en el seu plat.

Alícia no desitjava pas ofendre un altre cop al Liró, així és que va començar amb molta de cautela:

—Però no ho entenc. D'on la treien la melassa?

—Bé poden treure aigua d'un pou d'aigua — digué el Capeller — de manera que em penso que bé podrien treure melassa d'un pou de melassa, eh, estúpida?

—Però elles eren dins el pou — digué Alícia al Liró, preferint de fer com si no l'hagués sentida aquella observació.

— És clar que hi eren — digué el Liró — ... pou endins.

Aquesta resposta va confondre tant i tant la pobra Alícia que va deixar continuar el Liró per una estona sense interrompre'l.

—Aprenien de treure coses del pou — digué el Liró tot badallant i fregant-se els ulls, perquè anava ensunyant-se d'allò més — i van treure coses de tota mena... tot allò que comença amb M...

—Per què amb M? — digué Alícia.

—Per què no? — va dir la Llebre de Març.

El Liró cap a aquell temps havia tancat els ulls, i s'engegava cap a una dormideta, però, essent pessigat pel Capeller, es va desvetllar altra vegada amb un petit esgarip i continuà:

—... que comencen amb M, com mocadors, maduixes, i memòria i moltíssimes masses — ja sabeu que dieu que de certes coses n'hi ha moltíssim massa. — Heu vist mai treure d'una cosa el moltíssim massa?

—Realment, ara que m'ho dieu—va fer Alícia d'allò més confosa — no em penso...

—Doncs aleshores no hauríeu de parlar — va dir el Capeller.

Aquest entretoc tan violent, era més del que Alícia podia comportar i va aixecar-se tota regirada i va anar-se'n; el Liró caigué dormit immediatament i cap dels altres dos no hagué esment de la seva partida, per bé que ella mirés al darrera seu una o dues vegades, mig esperant que la cridarien: la darrera vegada que els va veure provaven de ficar el Liró dins la tetera.

—Sigui com sigui el que és *allí* no hi tornaré més — digué Alícia en triar el seu camí a través del bosc. — És el te més estúpid que hagi vist en tota la vida!

Mentre deia això va reparar que un dels arbrets tenia una porta que conduïa al seu mateix interior. — Això és molt curiós! — va pensar. — Però tot és curiós avui en dia: em penso que tant se val que hi entri tot seguit.—I va entrar-hi.

Altra vegada es va trobar a la gran sala i prop de la tauleta de vidre. — Vaja, aquesta vegada em manegaré millor — va dir-se a sí mateixa, i començà per prendre la claueta daurada i obrir la porta que donava al jardí. Aleshores es posà a la tasca rosegant el xampinyó (n'havia conservat un

tros a la seva butxaca) fins que va ésser d'un peu d'altura, si fa no fa; després va davallar del passadís estret i després... va trobar-se a l'últim en el bell jardí entre els bells jaços de flors i les fresques fontanelles.

CAPÍTOL VIII

EL CAMP DE CROQUET DE LA REINA

ORA l'entrada del jardí hi havia un gran roser: les roses que hi brollaven eren blanques, però hi havia tres jardiners que les pintaven atrafegadament de roig. A Alícia això li va semblar una cosa molt curiosa, i es va acostar més per a sotjar-los, i tot just s'hi havia acostat que va sentir que l'un d'ells deia: — Aneu amb compte, Cinc! No m'esquitxeu amb la pintura d'aquesta manera!

— No ho he pogut evitar — digué en Cinc en un to sorrut. — En Set m'ha bellugat el colze.

I aleshores en Set va mirar en l'aire i va dir: — Molt bé, Cinc! Sempre encarregant la culpa als altres!

—Valdria més que calléssiu, *vós!* — va dir en Cinc. — He sentit contar que la Reina va dir, ahir mateix, que mereixieu d'ésser escapçat.

— Per què? — va dir el que havia parlat primerament.

— No n'heu de fes res, *vós,* Dos! — va dir en Set.

—Sí que n'ha de fer, *ell!* — digué en Cinc. — I ja li ho diré jo: va ésser per haver portat a la cuinera bulbes de tulipes en lloc de cebes.

En Set tirà a terra el seu pinzell, i tot just havia començat a dir: — Vaja, de totes les coses injustes, aquesta... — quan a sos ulls els escaigué de parar-se en Alícia mentre ella els estava sotjant, i, sobtadament, va contenir-se: els altres també miraren a llur volt, i tots plegats van fer una profunda reverència.

—Voldríeu dir-me — digué Alícia, una mica tímidament — per què les esteu pintant, aquestes roses?

En Cinc i en Set no van dir res, sinó que van mirar a en Dos. En Dos començà de dir en veu baixa:

—Veureu, el fet és, sabeu, senyoreta, que aquest roser hauria hagut d'ésser un roser de roses roges, i per equivocació n'hi van posar un de roses blanques, i si la Reina ho arribés a esbrinar, ens faria tallar els caps, sabeu? Així doncs, com veieu, senyoreta, fem tots els possibles, abans que ella vingui, per a...

En aquest moment, en Cinc, que havia estat mirant afanyosament a través del jardí va cridar:

—La Reina! La Reina! — i els tres jardiners, tot seguit es tiraren a terra de bocaterrosa. Va haver-hi un so de moltes de passes i Alícia va mirar al seu volt, dalerosa de veure la Reina.

De primer vingueren deu soldats duent espases: tots ells eren conformats com els tres jardiners, oblongs i plans, amb llurs mans i peus als angles; després deu cortesans, i aquests eren tots adornats de diamants i caminaven de dos en dos, com també feien els soldats. Després d'aquests venien els infants reials: n'hi havia deu, i els petits estimats venien tot

corrent alegrement, dant-se la mà: tots ells eren adornats amb espases. Després venien els invitats, principalment reis i reines, i entre ells Alícia reconegué el Conill Blanc; anava enraonant d'una manera apressada, nerviosa, somrient a tot allò que la gent deia i va passar prop d'ella sense adonar-se'n. Després venia el Sota d'espases portant la corona del rei damunt un coixí de vellut carmesí, i al capdavall de tot d'aqueixa processó, compareguereu *el rei i la reina d'espases.*

Alícia va dubtar bastant si no havia de jeure de bocaterrosa com els tres jardiners, però no pogué recordar-se ni d'haver sentit parlar d'una regla així a les processons, "i a més, de què cosa serviria una processó?" — va pensar — "si la gent hagués d'estar ajeguda de bocaterrosa, de manera que no la poguessin veure?" Així és que va romandre tranquil·la allà on era, i s'hi va esperar.

Quan la processó va passar davant d'Alícia, tots s'aturaren i la miraren, i la Reina, després de reparar-la de dalt a baix, digué severament:

—Qui és aquesta?—Va dir-ho al Sota d'Espases, el qual, per tota resposta, només s'inclinà i somrigué.

—Idiota! — digué la Reina, agitant el cap impacientment, i, girant-se a Alícia, prosseguí:

—Com us dieu, nena?

—El meu nom és Alícia, per servir a Vostra Majestat— digué Alícia molt polidament, però afegí, per a si mateixa: —Vaja, al capdavall no són sinó un joc de cartes. No cal pas que me n'espanti!

—I qui són *aquests?* — digué la Reina, assenyalant els tres jardiners que jeien bocaterrosa al voltant del roser, perquè, veieu, com que jeien cara en terra, i el model de llurs dorsos era el mateix de la resta del joc de cartes, la reina no podia dir si eren jardiners o soldats o cortesans o bé tres fills seus.

—Com voleu que ho sàpiga *jo?* — digué Alícia, sorpresa de la seva pròpia ardidesa. — No és pas cosa *meva.*

La Reina es tornà tota enrojolada d'enfurismament, i després de dar-li una llambregada d'un moment, com una bèstia salvatge, féu en un esgarip:

—Escapceu-la! Esc...

—Quina ximpleria! — digué Alícia, en veu molt alta i decidida, i la Reina va callar.

El Rei posà la seva mà damunt el braç de la Reina i digué tímidament:

—Considereu, estimada, que no és sinó una criatura que no sap el que diu!

La Reina, se li girà iradament d'esquena i digué al Sota:

— Poseu-los de cara en l'aire!

El Sota va fer-ho, molt acuradament, amb un peu.

—Alceu-vos! — va dir la Reina en un alt espinguet, i els tres jardiners inmediatament pegaren un bot en l'aire i començaren de fer la reverència al Rei, la Reina, als regis fills i a totes les altres persones.

—Prou d'aquest color! — va cridar la Reina. — Em feu rodar el cap... — I després, tot girant-se al roser, seguí dient: — Què hi *heu* fet aquí?

—Plagui a la Vostra Majestat — digué en Dos en un to humilíssim, agenollant un genoll mentre parlava, — fèiem per manera...

—Ja ho veig! — digué la Reina, que mentrestant havia estat examinant les roses. — Escapceu-los! — I la processó va tirar endavant, romanent tres soldats al darrera per a executar els infeliços jardiners, que corregueren cap a Alícia en cerca de protecció.

—Poc us escapçaran! — digué Alícia, i els posà dins un gran test que hi havia allí a la vora. Els tres soldats anaren d'una banda a l'altra un minut o dos, cercant-los, i després, tranquil·lament se n'anaren devés llurs companys .

—Els heu llevat el cap? — vociferà la Reina.

—Els caps són llevats, plagui a Vostra Majestat — vociferaren els soldats en resposta.

—Molt bé! — vociferà la Reina. — Podeu jugar al croquet?

Els soldats callaren i miraren a Alícia, per ço com la pregunta li era evidentment adreçada.

—Sí — vociferà Alícia.

—Veniu, doncs! — braolà la Reina, i Alícia es juntà a la processó, molt intrigada pel que passaria després.

—És... és un dia molt bo! — digué una veu tímida al seu costat. Alícia caminava al costat del Conill Blanc, que sotjava tot anguniat la seva cara.

—Molt — digué Alícia. — On és la Duquessa?

—Xxt! Xxt! — féu el Conill en to baix i precipitat. Va mirar anguniosament per damunt la seva espatlla mentre parlava, i després va posar-se de puntetes, acostà la seva boca a l'orella d'ella i murmurà:

— Està sentenciada a pena capital.

—Per què? — digué Alícia.

— Heu dit: Quina llàstima! oi? — preguntà el Conill.

—No, no ho he dit — féu Alícia. — No em penso pas que ho sigui una llàstima. He dit: Per què?

— Va apunyegar les orelles de la Reina... — començà el Conill. Alícia féu un petit esgarip de rialles.

—Oh, xxt! — murmurà el Conill en un to esglaiat — la Reina us sentirà! Compreneu, ella ha arribat bastant tard, i la Reina ha dit...

—Poseu-vos als vostres llocs!—vociferà la Reina en veu de tro, i la gent començà de córrer en totes direccions, tirant-se a terra els uns als altres: s'instal·lava, però, al cap d'un minut o dos, i el joc començà. Alícia va pensar que en la vida no havia vist un camp de croquet tan curiós: tot ell era de muntanyoles i clots, les bales eren eriçons vius, les ma-

ces, flamencs vius, i els soldats havien d'ajupir-se i posar-se de quatre potes per a fer d'arc.

La principal dificultat que a la primeria trobà Alícia fou de manegar el seu flamenc: reeixí a recollir-li les ales, prou còmodament, sota l'aixella, amb les cames penjant; però, ge-

neralment, tot just ella li havia redreçat bellament el coll i anava a dar a l'eriçó un cop amb el cap del flamenc, aquest es cargolava cap endarrera i mirava la cara d'Alícia, amb una expressió tan estranyada, que Alícia no sabia estar-se d'esclatar en una rialla; i un cop ella li havia ajustat el cap i estava per tornar a començar, era molt carregós de trobar que l'eriçó s'havia descabdellat i començava d'esquitllar-se; a més d'això, hi havia generalment una muntanyola o bé un clot al camí per on volia fer partir l'eriçó, i com que els sol-

dats de quatre potes sempre estaven aixecant-se i anant-se'n a altres bandes del camp, Alícia aviat arribà a la conclusió que aquell joc era ben dificultós.

Els jugadors tots jugaven alhora, sense esperar torns, barallant-se contínuament, i disputant-se els eriçons i al cap de molt poca estona, la Reina estava arborada que feia fredat i picava de peus i vociferava: — Lleveu-li el cap a aquest! — o lleveu-li el cap a aquesta! — gairebé una vegada per minut.

Alícia començà de sentir-se molt inquieta: ben segur que encara no hi havia tingut cap conversa tivant amb la Reina, però coneixia que la cosa podria passar a qualsevol minut. —I aleshores — va pensar, — quina una me'n passaria? Els agrada de mala manera, aquí, de fer escapçar la gent; la gran meravella és que encara hi hagi algú vivent.

Mirava al seu voltant, cercant algun camí de fugida, i preguntant-se si podria escapolir-se sense perill d'ésser vista, quan reparà una curiosa aparició en els aires: a la primeria va intrigar-la d'allò més, però després d'espiar-la un minut o dos, va esbrinar que es tractava d'una ganyota, i es digué a sí mateixa: — És el gat castellà: ara tindré algú per parlar-hi.

—Com us va? — va dir el Gat tantost va tenir prou boca per a enraonar.

Alícia va esperar-se fins que els ulls apareguessin, i aleshores féu un salut amb el cap. — No se'n treu res de parlar-li — va pensar, — fins que hauran comparegut les seves orelles, o almenys una. — Al cap d'un altre minut va mostrar-se tot el cap i aleshores Alícia deixà en terra el seu flamenc, i començà una relació del joc, tota contenta que hi hagués algú que li parés esment. El gat sembla que va pensar que

d'ella ja n'havia aparegut prou a l'esguard, i no va mostrar més quantitat del seu cos.

—No em penso pas que juguin com cal, poc ni gaire — començà Alícia en un to bastant planyívol — i tots plegats es barallen tan horriblement que hom no pot sentir-se a si mateix quan enraona, i no sembla pas tenir cap regla particular i almenys, si n'hi ha, ningú no s'hi ajusta, i no tenia idea de com és embolicador que totes les coses siguin vivents: per exemple: l'arc que jo havia de travessar està passejant cap a l'altre extrem del camp, i hauria tocat amb el meu eriçó, l'eriçó de la Reina ara mateix, però s'ha posat a córrer quan ha vist que venia el meu.

—Que us agrada la Reina? — digué el Set en veu baixa.

—Gens ni mica — digué Alícia; — és tan extraordinàriament... — Però aleshores mateix va reparar que la Reina era darrera mateix d'ella, escoltant-la: de manera que va seguir dient: — ... probable que guanyi, que amb prou feines val la pena d'acabar el joc.

La Reina va somriure i va passar endavant.

—A *qui* parleu? — digué el Rei, acostant-se a Alícia, i mirant al cap del Gat, tot encuriosit.

—A un amic meu, un Gat castellà — digué Alícia; — permeteu que us el presenti.

—No me n'agrada gens el posat — digué el Rei, — però, tanmateix, pot besar la meva mà, si li plau.

— Més m'estimo de no besar-la — observà el Gat.

—No sigueu impertinent — va dir el rei, — i no em mireu d'aquesta manera! — I es va posar darrera d'Alícia, mentre parlava.

—Un gat pot mirar un rei — digué Alícia. — Ho he llegit en algun llibre, però no em recordo a quin.

— Bé, cal treure'l d'aquí — digué el Rei tot decidit, i va cridar la Reina que passava en aquell moment: — Estimada, desitjaria que féssiu treure aqueix gat d'aquí!

La Reina no tenia sinó una manera de remoure totes les dificultats, grans o petites: — Escapceu-lo! — va dir amb una expressió tota rabiosa, sense ni girar-hi els ulls.

— Aniré a cercar l'executor jo mateix — va dir el Rei dalerosament, i va apretar a córrer.

Alícia va pensar que tant se valia que tornés a veure com marxava el joc, perquè sentia la veu de la Reina enllà enllà, amb esgarips de fu-

ror. Ja l'havia sentida sentenciar a tres dels jugadors perquè havien perdut llurs torns i no li agradava gens ni mica el tomb que prenien les coses, perquè el joc era en tanta de confusió que ella mai no sabia si era el seu torn o no. Així és que va anar en cerca del seu eriçó.

L'eriçó s'estava esmerçant en una batussa amb un altre eriçó, la qual cosa semblà a Alícia una excellent oportunitat per a jugar al croquet amb l'un contra l'altre: l'única dificul-

tat era que el seu flamenc havia tirat, jardí a través, cap a l'altre costat, on Alícia pogué veure'l com intentava, d'una manera tota desvalguda, de volar al cim d'un dels arbres.

Quan ella va haver agafat el flamenc i el va haver retornat al seu lloc, la lluita era acabada, i tots dos eriçons s'havien perdut d'esguard: "però això poc importa" va pensar Alícia, "perquè tots els arcs se n'han anat d'aquesta banda de camp". Així és que va recollir el flamenc sota el seu braç perquè no se li escapés una altra vegada i es girà per a tenir un poc més de conversa amb el seu amic.

En retornar al Gat castellà, la sorprengué de veure que hi havia una pila de gent aplegada al seu voltant: hi havia una disputa entre l'executor, el Rei i la Reina, que enraonaven tots al mateix temps, mentre tots els altres estaven ben callats, i semblaven empallegadíssims.

Alícia, en el moment de comparèixer, fou recaptada per tots tres per a resoldre la qüestió, i li repetiren llurs arguments, encara que, com que tots parlaven al plegat, Alícia trobà, talment, molt difícil d'esbrinar exactament què cosa deien.

L'argument de l'executor era que no es podia tallar un cap a menys que hi hagués un cos d'on tallar-lo: que mai no havia hagut de fer una cosa semblant fins aleshores, i que no havia pas de començar a la seva edat.

L'argument del Rei era que tot allò que tenia un cap podia ésser escapçat, i que no calia dir ximpleries.

L'argument de la Reina era que si no es feia quelcom per a complir-ho en menys temps que no cap, faria executar a tota la gent que hi havia. (Era aqueixa darrera observació la que feia semblar a tota la colla tan greu i anguniosa.)

A Alícia no se li acudí altra cosa a dir si no és aquesta:

— Pertany a la Duquessa: val més que li feu dir a ella el *què*.

— És a la presó — va dir la Reina a l'executor. —Porteu-la aquí.— I l'executor es va engegar como una sageta.

La testa del Gat començà d'esvair-se tot d'una que l'executor se'n va haver anat, i quan ell hagué retornat amb la Duquessa havia desaparegut del tot: així és que el Rei i l'executor corrien follament, cercant-lo, de l'una banda a l'altra, mentre la resta de la colla va tornar al joc.

CAPITOL IX

LA HISTORIA DE LA TORTUGA DE MAR

NO us podeu pensar que contenta estic de tornar-vos a veure, amoret meu — digué la Duquessa en passar el seu braç afectuosament sota el d'Alícia, mentre anaven caminant plegades.

Alícia en tingué molt de goig, de trobar-la en aquell tarannà tan plaent, i va pensar per a si mateixa que potser no era sinó el pebre el que l'havia feta tan salvatge quan es van trobar a la cuina.

— Quan seré una Duquessa — va dir-se a si mateixa (no pas, però, en un to molt esperançat), — de pebre a la meva cuina no n'hi tindré gens, *gens*. La sopa reïx molt bé sense... Potser és sempre el pebre el que fa la gent tan encesa de geni — seguí dient, molt complaguda d'haver trobat una nova mena de regla — i el vinagre el que els fa agres, i la camamilla el que els fa amargs, i el sucre i les llaminadures el que fa als nens dolços de geni. Només voldria que la gent ho sabés, *això*: aleshores no en serien tan tacanys, sabeu...

Ja havia oblidat completament la Duquessa, en aquell

punt, i es va astorar una mica en sentir-li la veu prop de la seva orella. — Esteu pensant en alguna cosa, estimada, i això fa que us oblideu de parlar. No puc dir-vos ara quina és la dita que hi ha sobre això, però d'aquí un moment me'n recordaré.

— Potser no n'hi ha — va arriscar-se a observar Alícia.

— Fugiu, fugiu, criatura! — digué la Duquessa. — Cada cosa té la seva dita que hi escau: la qüestió només es trobarla. — I va tirar-se més prop d'Alícia mentre parlava.

A Alícia no li plaïa molt que la Duquessa estigués tan prop d'ella: en primer lloc perquè la Duquessa era *molt* lletja, i segurament perquè tenia exactament l'alçada que calia per a reposar el seu mentó damunt l'espatlla d'Alícia, i aquell mentó era inconfortablement agut. Tanmateix, però, com que no volia ésser ruda, va comportar-ho tan bé com va poder.

— El joc sembla que continua bastant millor ara — va dir.

— Així és — digué la Duquessa — i la dita que hi ha sobre això es: — Oh l'amor, l'amor, que fa — tot el món giravoltâ!

— Algú ha dit — murmurà Alícia — que perquè el món dóna tombs cadascú ha de captenir-se del que li escau i de no res més.

— Ah bé! Si fa no fa, és la mateixa cosa! — digué la Duquessa, tot enfonsant el seu mentonet agut a l'espatlla d'Alícia, mentre afegia: — I la dita sobre això és: —Preneu compte del sentit i els sons pendran compte d'ells mateixos.

— Que li agrada de trobar dites sobre les coses! — va pensar Alícia per a si mateixa.

— Gosaria dir que us esteu preguntant per què no poso el meu braç al voltant de la vostra cintura — digué la Duques-

sa després d'una pausa, — i la raó és que no estic ben segura del geni del vostre flamenc. Provaré fortuna?

— Podria mossegar — respongué cautament Alícia no sentint-se gens dalerosa que aquella fortuna fos provada.

— És una gran veritat — digué la Duquessa — flamenc

i mostassa piquen. I la dita sobre això és: — Ocells d'un plomatge volen plegats.

— Però la mostassa no és un ocell — observà Alícia.

— És ben cert, com de costum — digué la Duquessa; — quin estil tan clar tenim per a plantejar les coses!

— És un mineral, *em penso* — digué Alícia.

— És clar que ho és — digué la Duquessa que semblava disposada a accedir a tot allò que Alícia diria: — Hi ha una gran mina de mostassa, aquí prop. I la dita que hi ha sobre això és: — *L'ham i na* Maria, qui més pescarà, qui més pescaria?

— Oh, ja ho sé! — exclamà Alícia que no havia parat es-

ment en aqueixa darrera observació. — És un vegetal. No ho sembla, però ho és.

— Estic d'acord amb vós, completament, — digué la Duquessa, — i la dita sobre això és: — Sigueu allò que semblàveu, o, per a dir-ho més senzillament: — Mai no us imaginéssiu d'ésser altrament d'allò que pugui semblar als altres allò que sou o hauríeu pogut ésser: no fos, altrament, que allò que hauríeu estat els hagués semblat ésser altrament.

— Em penso que podria entendre-ho millor — digué Alícia molt polidament, — si ho tingués per escrit, però em temo que no he pogut seguir-ne el sentit mentre ho dèieu.

— Això no és res, comparat al que podria dir, si em plagués — contestà la Duquessa, en to agradós.

— Us prego que no us molesteu a dir cap cosa més llarga — digué Alícia.

— Oh, no parleu de molèstia, — digué la Duquessa. — Ja us ho regalo, tot el que he dit fins ara.

— Una mena ben barata de present! — va pensar Alícia. — Estic ben contenta que pels natalicis no donin presents d'aquesta mena! — Però no s'arriscà pas a dir-ho en veu alta.

— Pensant, altra vegada? — demanà la Duquessa amb un altre enclofament del seu mentonet agut.

— Hi tinc dret, a pensar — digué vivamente Alícia, perquè començava de sentir-se una mica fastiguejada.

— Gairebé el mateix dret — digué la Duquessa, — que els porcs tenen a volar, i la d...

Però en arribar a aquest indret, amb gran sorpresa d'Alícia, la veu de la Duquessa s'esvaí, àdhuc al mig de la seva paraula predilecta "dita", i el braç que estava junyit al seu començà de tremolar. Alícia aixecà els úlls, i veié la Reina,

davant llur, ambs els braços creuats, arrufant les celles com una tamborinada?

— Quin bon dia que fa, Majestat! — començà de dir la Duquessa en veu baixa i feble.

—Ei, us dono l'advertiment que és de raó — vociferà la Reina, picant a terra amb el peu mentre parlava; — o a fora vós o a fora el vostre cap, i això abans d'un terç de segon! Trieu!

La Duquessa va triar i en un moment va haver desaparegut.

—Continuem el joc — va dir la Reina a Alícia: i Alícia estava molt massa esfereïda per a dir cap paraula, i seguí lentament a la Reina de retorn al camp de croquet.

Els altres convidats havien pres avantatge de l'absència de la Reina i reposaven a l'ombra, i tot seguit, però, que la veieren, s'apressaren a tornar al joc: la Reina es limità a observar que un moment d'ajornament els costaria llurs vides.

Tot el temps que van estar jugant, la Reina mai no va parar de barallar-se amb els altres jugadors i de vociferar d'una manera esgarrifosa:

—Escapceu-lo a aquest! — o — Escapceu-la a aquesta!

Els que ella sentenciava eren presos en custòdia pels soldats, els quals, naturalment, havien de deixar d'ésser arcs per a fer-ho, de manera que cap a les acaballes de mitja hora, si fa no fa, no quedaven arcs, i tots els jugadors, llevat del Rei, la Reina i Alícia, eren custodiats i sota sentència d'execució.

Aleshores la Reina deixà el joc, tota desalenada, i digué a Alícia:

—No heu vist la Falsa Tortuga de Mar, encara?

—No — digué Alícia. — Ni tan solament sé el que és una Falsa Tortuga de Mar. (1)

—És la bèstia de la qual es fa la sopa de Tortuga — digué la Reina.

—Mai no l'he vista ni he sentit parlar de cap — digué Alícia.

—Veniu, doncs — digué la Reina, — i ella us contarà la seva història.

Mentre passejaven plegades, Alícia sentí que el Rei deia en veu baixa, a la colla, en general: — Tots vosaltres sou perdonats — Vaja, *això* és una bella cosa — es digué Alícia a sí mateixa, perquè la feia tota dissortada el nombre d'execucions que la Reina havia ordenat.

Molt aviat trobaren un Grifó que jeia tot adormit al sol. (Si no sabeu el que és un Grifó, mireu la làmina). — Aixeca't mandra! — va dir la Reina — i porta aqueixa senyoreta a veure la Falsa Tortuga de Mar, perquè en senti la història. Jo he de tornar endarrera i vigilar algunes execucions que he ordenat — i va anar-se'n deixant Alícia tota sola amb el Grifó. A Alícia no li plaïa del tot el posat d'aquell ésser, però, tot plegat, va pensar que tan tranquil·litzador seria d'estar-se amb ell com d'anar al darrera d'aquella Reina salvatge: així és que es va esperar.

El Grifó va alçar-se i va fregar-se els ulls: després sotjà la Reina fins que ella va ésser fora d'esguard, després va fer una rialleta entre dents. — Quin divertiment! — va dir el Grifó, mig per a si, mig per Alícia.

—Quin és el divertiment? — va dir Alícia.

(1) Nom que es dóna al cap de vedell emprat per a dar a la sopa un gust semblant al de la Tortuga de Mar: això a Anglaterra. Però per a Alícia és una mena còmica de Tortuga de Mar. — *N. del T.*

—Ves, *ella* — va dir el Grifó. — Aqueixa és tota la seva dèria: mai no executen ningú, sabeu? Veniu!

—Tothom diu "veniu" aquí — va pensar Alícia mentre li anava lentament al darrera. — Mai de la vida no havia estat tan manada, mai!

Abans que haguessin anat gaire lluny, van veure la Falsa Tortuga de Mar, de lluny estant: seia trista i soliua damunt un petit relleix de roca, i, a mesura que van anar atansant-se-li, Alícia la va sentir que sospirava com si se li trenqués el cor. Va apiadar-se'n profundament. — Quina pena passa? — va demanar al Grifó, i el Grifó va respondre tot seguit amb

els mateixos mots d'abans. — És tota la seva dèria, aqueixa: no en passa cap de pena, sabeu? Veniu!

Així van anar pujant cap a la Falsa Tortuga de Mar, la qual va mirar-los amb uns ullassos plens de llàgrimes, però sense dir res.

— Aquesta senyoreta d'aquí — digué el Grifó — desitja conèixer la vostra història, ella.

—La hi diré — féu la Falsa Tortuga de Mar en un to pregon, cavernós; — seieu, tots dos i no digueu cap paraula que jo no hagi acabat.

Així és que van seure, i ningú no va parlar per alguns minuts. Alícia va pensar per a si: — no veig com podrà *mai* acabar, si no comença. — Però va esperar pacientment.

—Temps enrera — digué la Falsa Tortuga de Mar al capdavall amb un pregon sospir — jo era una Tortuga de Mar de bo de bo.

Aqueixes paraules van ésser seguides per un silenci molt llarg, interromput només per exclamacions de: — Hjckrrrh! —que de tant en tant feia el Grifó, i el constant sanglotar feixuc de la Falsa Tortuga de Mar. Alícia va estar molt a punt d'aixecar-se i dir: — Gràcies, sempre, per la vostra interessant història, — però no pogué estar-se de pensar que *devia* haver-hi més coses, més endavant, de manera que continuà tranquil·la, sense dir res.

—Quan érem petits — continuà la Falsa Tortuga de Mar al capdavall, més calmada, per bé que sanglotant encara de tant en tant, — anàvem a escola dins la mar. La mestressa era una vella tortuga de mar, i solíem anomenar-la tortuga de terra...

—Per què li dèieu tortuga de terra, si no n'era? — demanà Alícia.

— Li dèiem tortuga de terra perquè ens ensenyava—digué la Falsa Tortuga de Mar iradament; — tanmateix esteu molt sòpita!

— Hauríeu d'avergonyir-vos de preguntar una cosa tan senzilla — afegí el Grifó; i després tots dos romangueren silenciosos i miraren la pobra Alícia, que se sentia amb cor d'enfonsar-se terra endins. A l'últim el Grifó va dir a la Falsa Tortuga de Mar: — Tireu endavant, vella companyona! No hi despenguem tot el sant dia — i ella continuà amb aqueixes paraules:

— Sí, anàvem a escola al mar, encara que vós pugueu no creure-ho...

—Mai he dit que no ho creia! — interrompé Alícia secament, tota ressentida.

—Que sí! — digué la Falsa Tortuga de Mar.

—Quietud! — afegí el Grifó abans que Alícia pogués parlar de bell nou.

La Falsa Tortuga de Mar continuà dient:

—Vam tenir la millor instrucció; de fet, anàvem a escola cada dia...

— Jo també *he anat* a escola diària — digué Alícia; —no cal que us en glorieu tant.

—Amb extres? — demanà la Falsa Tortuga de Mar, una mica anguniada.

—Sí — digué Alicia: — apreníem francès i música.

—I roba neta — digué la Falsa Tortuga de Mar.

— No, certament! — digué Alícia indignada.

—Ah! aleshores la vostra escola no era pas una escola realment bona — digué la Falsa Tortuga de Mar en un to de gran alleujament. — Doncs bé, a la *nostra,* hi havia al capdavall del compte francès, música i *roba neta*, extra.

—Poc la devíeu necessitar gaire — digué Alícia, — vivint al fons de la mar.

—No em podia permetre d'aprendre'n — digué la Falsa Tortuga de Mar amb un sospir. — Jo només seguia el curs ordinari.

—I què hi havia? — demanà Alícia.

—Tentines i Recargolament, com és natural — respongué la Falsa Tortuga de Mar, — i després les diferents branques de l'Aritmètica: Ambició, Distracció, Enlletgiment i Irrisió.

—Mai no havia sentit parlar d'"Enlletgiment" — s'arriscà a dir Alícia. Què cosa és?

El Grifó va aixecar les seves dues urpes, de sorpresa. — Com s'entén? Mai no heu sentit parlar d'enlletgiment? — va exclamar. — Sabeu el que és embellir, suposo?

—Sí — digué Alícia dubtosament: — vol dir... fer... alguna cosa... més bonica.

— Bé, doncs — continuà el Grifó, — si no sabeu el que es enlletgir, és que *deveu* ésser una ximpleta.

Alícia no va pas sentir-se encoratjada a fer cap més pregunta sobre aquell ram, de manera que va girar-se a la Falsa Tortuga de Mar i va dir: — Què més havíeu d'aprendre després de ço que heu dit?

— Bé, hi havia el Misteri—continuà la Falsa Tortuga de Mar, comptant les assignatures amb les seves potes. — Misteri antic i modern, amb la Marografia, després la Cantarella: el mestre de Cantarella era un vell Congre que solia venir una vegada més: ens ensenyava Cantarella, Estirament i Desmai en entortolligaments.

—Com era *això?* — digué Alícia.

—Veureu, jo no puc ensenyar-vos-ho — digué la Falsa

Tortuga de Mar. — Estic massa testa. I el Grifó mai no ho ha après.

—No he tingut temps — digué el Grifó. — I vaig anar a classe d'un mestre clàssic, però. Era un cranc vell, *aquell.*

—Jo mai no vaig anar-hi a la seva classe — digué la Falsa Tortuga de Mar amb un sospir: — ensenyava la Rialla i el Dol, deien.

—Així era, així era — digué el Grifó, sospirant a son torn, i ambdues criatures amagaren llurs cares entre llurs potes.

—I quantes hores al dia dàveu lliçons? — digué Alícia, amb pressa de canviar aquella conversa.

—Deu hores el primer dia — digué la Falsa Tortuga de Mar — nou el segon i així successivament.

—Quin sistema tan curiós! — va exclamar Alícia.

—Aquest és el motiu del nom d'assignatura — remarcà el Grifó, — perquè un hom li fa signe d'aturar-se.

Aqueixa era una idea tota nova per a Alícia, i va pensar-hi una mica abans no fes la seva observació següent:

—Aleshores el dia onze devia ésser festa?

—Oi que ho era, naturalment — digué la Falsa Tortuga de Mar.

—I com us ho conjuminàveu el dia dotze?

—Ja n'hi ha prou de lliçons — interrompé el Grifó en un to molt decidit: — digueu-li alguna cosa sobre els jocs, ara.

CAPITOL X

ELS RIGODONS DE LA LLAGOSTA

A Falsa Tortuga de Mar sospirà profundament i passà el dors d'una pota a través de sos ulls. Mirà a Alícia i féu de manera de parlar, però, per espai d'un minut o dos, els sanglots li ennuegaren la veu.

—Igual que si se li hagués travessat un os a la gorja — digué el Grifó, i es posà a la tasca de sacsejar-la i de pessigar-li l'esquena. A la darreria, la Falsa Tortuga de Mar recobrà la seva veu, i, amb les llàgrimes que li corrien galtes avall, seguí dient:

— Podria ésser que no hi haguéssiu viscut gaire a les fondàries marines...

— No que no hi he viscut — va dir Alícia; i potser mai no fóreu presentada a una Llagosta. (Alícia començà a dir: — Una vegada vaig tastar... — però es contingué a si mateixa ràpidament, i digué: — No mai), de manera que no podeu tenir una idea de quina cosa tan deliciosa són uns Rigodons de Llagosta.

— No, verament — digué Alícia. — Quina mena de dansa és?

— Ves — digué el Grifó — de primer us poseu en renglera de cap a cap de la platja...

— Dues rengleres! — cridà la Falsa Tortuga de Mar.— Foques, tortugues de mar i així successivament, i després, un cop heu netejat l'indret de salamons...

— *Això* generalment us ocupa una bella estona — interrompé el Grifó.

— Avanceu dos cops...

— Cadascú amb una Llagosta com a parella! — cridà el Grifó.

— Naturalment — digué la Falsa Tortuga de Mar, — avancen dos cops, s'ajusten les parelles...

— ...canvieu de llagostes i us retireu en el mateix ordre— continuà el Grifó.

— Aleshores, sabeu — continuà dient la Falsa Tortuga de Mar — tireu les...

— Les llagostes! — féu el Grifó amb un crit que eixordava i pegant un bot en l'aire.

— ...tan enllà de la mar com podeu...

— Ells neden al darrera! — féu el Grifó en un esgarip.

— Nuen una tombarella en el mar! — cridà la Falsa Tortuga de Mar, amb folls saltirons de l'una banda a l'altra.

— Canvien de llagostes un altra vegada! — udolà el Grifó.

— Tornen a terra després, i... heus ací tota la primera figura — digué la Falsa Tortuga de Mar, baixant sobtadament la veu, i les dues criatures que havien estat fent gambades per ací i per allà com si els manqués un bull, s'assegueren

una altra vegada molt tristes i molt quietes i es posaren a mirar a Alícia.

— Deu ésser una dansa molt bonica — digué Alícia, tímidament.

— Sí, que ho és — féu el Grifó.

— Us plauria de veure'n un bocí? — digué la Falsa Tortuga de Mar.

— En gran manera — digué Alícia.

— Provem-ne la primera figura!—digué la Falsa Tortuga de Mar al Grifó. — Podem passar-nos-en de les llagostes, sabeu. Què cantarem?

— Oh, canteu *vós* — digué el Grifó. — Jo he oblidat la lletra.

Així és que començaven amb tota solemnitat, dansant al volt d'Alícia, una altra vegada, trepitjant-li els peus quan passava massa a la vora, i movent llurs avant-potes per a marcar el compàs, mentre la Falsa Tortuga de Mar cantava això, lentament i trista:

— Anem un poc més de pressa? — així un lluç deia a un cargol. —
Hi ha un capgròs ran de nosaltres: petja ma cua, el mussol!
De llagostes i tortugues amb quin goig la colla avança:
ja esperen a la sorra: hi anirem a fer la dansa?

Voleu o no, voleu o no, voleu o no
anâ a la dansa?
Voleu o no, voleu o no, voleu o no
anâ a la dansa?
Si no hi anéssiu, missenyó,
potsê en tindreu recança.

— No podeu tenir la idea de quins gaudis més divins
quan ens prenguin i ens engeguin, com llagostes, mar en-
[dins. —
— Massa lluny — feia el cargol. — Massa lluny! — feia, es-
[verant-se.
Donava gràcies al lluç, mes no vol anâ a la dansa.

No vol pas, no vol pas, no vol pas
anâ a la dansa.
No vol pas, no vol pas, no vol pas
anâ a la dansa.
Ah, missenyor, que és cas, que és cas
tenir-ne mai recança!

— I què importa si anem lluny? — deia el lluç a aquell co-
[vard. —
Tanmateix hi ha una altra platja — no ho sabeu, — a l'altra
[part.
Quan més lluny de l'Anglaterra, més aprop serem de França
Bon cargol, no us esblaiméssiu, i veniu a fer la dansa.

Voleu o no, voleu o no, voleu o no
anâ a la dansa?
Voleu o no, voleu o no, voleu o no
anâ a la dansa?
Si no hi anéssiu, missenyô,
potsê en tindreu recança.

— Gràcies, és una dansa molt interessant de veure — digué Alícia, sentint-se tota contenta que al capdavall s'hagués acabat — i em plau aqueixa curiosa cançó del lluç!

— Oh, pel que fa als lluços — digué la Falsa Tortuga de Mar — són... N'heu vist, és clar?

— Sí — digué Alícia. — Tot sovint els he vistos a din...

— No sé per on cau, Din — va dir la Falsa Tortuga de Mar, — però si els heu vistos tan sovint, naturalment, ja sabeu quin posat tenen.

— M'ho penso — respongué Alícia pensívolament. — Tenen la cua dins la boca i estant voltats de trossets de pa.

—Esteu equivocada en això dels trossets de pa—digué la Falsa Tortuga de Mar — els trossets de pa desapareixerien tots en el mar. Però *sí* que tenen la cua a la boca, i la raó és... — i aquí la Falsa Tortuga de Mar va badallar i va tancar els ulls. — Assabenteu-la del motiu i de tot allò, — va dir al Grifó.

—El motiu és— digué el Grifó—que

voldrien anar amb les llagostes a la dansa. Així és que es fiquen la cua a la boca per no comprometre-la. I així no poden tornar a sortir fora. Heus ací tot.

— Gràcies — digué Alícia, — és molt interessant. Mai no havia sabut tantes de coses dels lluços.

— Us en diria més, encara, si us plaïa — digué el Grifó. — Sabeu per què li diuen *lluus?*

— Mai no hi he pensat — digué Alícia. — Per què?

— Perquè en-*llus*-tra les botes i les sabates — respongué el Grifó, molt solemnement.

Alícia romangué tota perplexa. — Enllustra les botes i les sabates! — repetí, en to meravellat.

— Ai, ai! amb què són enllustrades les vostres sabates? Vull dir, que és el que les fa tan *llus*-troses?

Alícia baixà el cap per a mirar-les, i va pensar una mica abans de donar la seva resposta. — Són enllustrades amb betum, em penso.

— Les botes i sabates dins la mar — seguí dient el Grifó en veu pregona, — són enllustrades amb lluç. Ja ho sabeu, ara.

— I de què són fetes? — demanà Alícia amb gran curiositat.

— De mitges completament separades, i de tels ben petits; de mitges soles i talons — replicà el Grifó amb bastant d'impaciència; — qualsevol cabroll ho sap.

— Si jo hagués estat lluç — digué Alícia, els pensaments de la qual encara discorrien sobre la cançó, — hauria dit al capgròs: — Retireu-vos, si us plau: no us hi volem a vós!

— No tenien més remei que admetre'l — digué la Falsa Tortuga de Mar. — Ves, si un peix venia a trobar-me i em deia que anava a emprendre un llarg viatge, jo li diria: Em penso que no serà pas sense *capgros* motiu.

— Voleu dir *cap gros* motiu? — digué Alícia.

— Vull dir el que dic — replicà la Falsa Tortuga de Mar, en to ofès.

I el Grifó va afegir:

— Vejam, feu-nos saber alguna de les *vostres* aventures.

—Us puc dir les meves aventures començant des d'aquest matí — va dir Alícia amb una mica de timidesa, — però és inútil de recular fins ahir, perquè aleshores ja era una persona diferent.

— Expliqueu-ho, tot això, — digué la Falsa Tortuga de Mar.

— No, no! De primer les aventures — digué el Grifó en un to impacient, — les explicacions són una cosa que no s'acaba mai més.

Així és que Alícia començà de contar les seves aventures des del temps que va veure per primera vegada el Conill Blanc. A la primeria, la cosa la posava una mica nerviosa: estar amb les dues criatures que se li acostaven tant i tant, una a cada banda, i obrien els ulls i les boques, *tan* de bat a bat! Però a mesura que va anar dient va anar prenent coratge. El seu auditori va romandre perfectament tranquil

fins que va arribar a l'indret de com ella va dir: — *Ja sou vell, Pare Guillem* — a l'Erugot, i com les paraules li eixien totes diferents; aleshores la Falsa Tortuga de Mar va fer una gran alenada i va dir:

— És molt curiós això.

— És tan curiós que més no pot ésser-ne, talment — digué el Grifó.

— Tot sortia diferent — repetí, pensívola, la Falsa Tortuga de Mar. — Em plauria de sentir-li recitar alguna cosa, ara. Digueu-li que comenci.

I mirava al Grifó com si creiés que tenia alguna mena d'autoritat sobre Alícia.

— Aixequeu-vos i reciteu un vers de Maragall — digué el Grifó.

— De quina manera les criatures us manen i us fan repetir les lliçons! — va pensar Alícia. — Tant-se-valdria que fos a escola d'una vegada. — Tanmateix, però, va aixecar-se i començà de repetir un vers de Maragall, però el seu cap era tan ple dels Rigodons de la Llagosta, que amb prou feines sabia el que estava dient i els mots, cal reconèixer-ho, sortien molt estranys:

És la veu de la Llagosta:
l'he sentit com ha parlat:
— Ara estic massa torrada;
els cabells m'he d'ensucrar. —
Com un ànec fa amb el parpre,
així ella amb el seu nas
de sos peus els dits ajusta
i els cordons es va cordant.
Com l'alosa està contenta

quan és sec tot el sorral;
del tauró parla aleshores
amb menyspreu assenyalat;
més quan munta la marea
i els taurons són al voltant,
fa sa veu un to molt tímid
ai! tota ella tremolant.

— És diferent dels versos de Maragall que jo solia dir quan era petit — va dir el Grifó.

— Bé, mai no ho havia sentit abans — digué la Falsa Tortuga de Mar, — però sembla que no és sinó una extraordinària ximpleria.

Alícia no va dir res: s'havia assegut amb la seva cara entre les mans, tot preguntant-se si *mai més* tornaria a passar alguna cosa de la seva manera natural.

— M'agradaria que m'ho expliquéssiu — digué la Falsa Tortuga de Mar.

— No pot explicar-ho — cuità a dir el Grifó. — Anem a un altre vers.

— Però, i això dels peus? — persistí la Falsa Tortuga de Mar. — Com podia ajuntar-los amb el seu nas, sabeu?

— És la primera posició de la dansa — digué Alícia, però aquell tema l'encaparrava d'una manera terrible, i es dalia per canviar de conversa.

— Aneu a l'altre vers — repetí el Grifó: — digueu-ne un de Guimerà.

Alícia no gosà desobeir, baldament estés segura que tot eixiria malament i continuà amb veu tremolosa:

Vaig passar prop son jardí i vaig veure, Déu del cel,

que el Mussol i la Pantera es partien un pastel:
la Pantera menja crosta, menja suc, menja vianda,
el Mussol es queda el plat, segons tracte, per sa banda;
ja el pastel tot acabat, va permetre's al Mussol
que es fiqués a la butxaca la cullera, si la vol:
rep forquilla i ganivet la Pantera, rondinosa,
i el banquet es va acabar...

— A què treu cap de repetir tot aquest romanço—interrompé la Falsa Tortuga de Mar — si no ho explica després ben bé? És, de molt, el trencaclosques més gran que mai hagi sentit.

— Sí, em penso que valdria més que ho deixéssiu córrer— va dir el Grifó, i Alícia prou alegria que va tenir de fer-ho.

— Provarem una altra figura dels Rigodons de Llagosta? — seguí dient el Grifó. — O bé us agradaria que la Falsa Tortuga de Mar us cantés una cançó?

— Oh, una cançó, feu el favor, si la Falsa Tortuga de Mar és tan amable! — respongué Alícia, tan dalerosament, que el Grifó digué, en un to bastant ofès:

— Ei! De gustos no hi ha res escrit! Canteu-li la "Sopa de la Tortuga", voleu, vella companyona?

La Falsa Tortuga de Mar sospirà pregonament i començà de cantar, amb una veu de vegades ennuegada pels sanglots, d'aquesta manera:

O la bella sopa
de la color verda, del gust exquisit
que dins la sopera
fumant ens espera:
qui per tes delícies no perd el delit?

Bee...ella, bee...ella sopa!
Bee...ella, bee...ella sopa!
Sortós el que et topa
Sopa de la nit.

O la bella sopa
Ni el peix ni la caça donen tan delit!
Massa cada dia
Tot menjar daria
Per un sou, o sopa, de ton brou florit.
Bee...ella, bee...ella sopa
Bee...ella, bee...ella sopa
Sortós el que et topa
Soopa de la niiit!

— Repetiu la tornada! — cridà el Grifó, i tot seguit la Falsa Tortuga de Mar havia començat de repetir-la, quan un crit:

— El procés comença! — va sentir-se enllà d'enllà.

— Veniu! — va cridar el Grifó, i prenent la mà d'Alícia, es posà a córrer i més córrer, sense esperar l'acabament de la cançó.

— Quin procés és aquest? — féu Alícia, tota panteixant mentre corria; però el Grifó només va respondre:

— Veniu! — i va córrer més de pressa, mentre venien més i més desmaiadament, dutes per l'oratjol que els seguia, les melangioses paraules:

Soor...tós el que et too...pa,
Soopa de la niiit!

CAPÍTOL XI

QUI VA ROBAR LES COQUES

EL Rei i la Reina d'Espases eren asseguts en llur tron quan ells arribaren, amb una gran gentada aplegada a llur voltant, totes menes d'ocellets i bestioles, igualment que tot el joc de cartes: el Sota era a llur davant, encadenat, amb un soldat a cada banda que el custodiava; i prop del Rei hi havia el Conill Blanc, amb una trompeta a l'una mà i un rotlle de pergamí a l'altra. Al cor mateix del tribunal hi havia una taula, amb un gran plat de coques al damunt: tenien posat de tan bones, que només de mirar-les a Alícia li venia una gana d'allò més:

— Voldria que el procés fos dat i beneït — digué, — i distribuïssin el berenar.

Però com que semblava que n'hi havia per estona, d'això, començà de mirar al seu voltant, per a passar el temps.

Alícia mai no havia estat fins aleshores a la sessió d'un tribunal de justícia, però n'havia llegides cosas als llibres, i ara li plaïa en gran manera de trobar que sabia els noms

gairebé de totes les coses d'allí. — Aquell és el jutge — va dir-se a sí mateixa — i és perquè porta una gran perruca.

El jutge tanmateix era el Rei, i com que portava la seva corona damunt la perruca (ço que, francament, no s'acostuma a veure gaire) no semblava pas del tot confortable, i, la veritat, la cosa no resultava pas escaient.

— I aquell és el clos del jurat — va pensar Alícia — i aqueixes dotze criatures (no va tenir més remei que dir "criatures", veieu, perquè alguns eren animals i d'altres eren ocells) suposo que són els membres del jurat. — Va dir-se aqueixes paraules una o dues vegades, a si mateixa, bastant enorgullida de fer-ho, perquè va pensar, i amb prou raó, que ben poques nenes de la seva edat n'entendrien la significança. "Jurats", però, hauria estat igualment bé.

Els dotze jurats estaven tots dotze escrivint molt adaleradament en pissarres.

— Què estan fent? — murmurà Alícia al Grifó. — No poden pas tenir res a posar-hi que no hagi començat la sessió.

— Estan escrivint llurs noms — murmurà, en resposta, el Grifó — per por que no els oblidessin abans de la fi del procés.

— I que en són d'estúpids! — començà a dir Alícia en veu alta, tota indignada, però es va aturar tot seguit, perquè el Conill Blanc va cridar:

— Silenci en els bancs! — i el Rei es va posar les ulleres i va mirar afanyosament al seu voltant per a veure qui enraonava.

Alícia va poder veure, igual que si estigués mirant damunt llurs espatlles, que tots els jurats estaven escrivint: "i que en són d'estúpids!" damunt llurs pissarres i fins i tot va poder

escatir que un d'ells no sabia com havia de confegir la paraula "estúpids", i hagué de demanar al seu veí que li ho digués.

— Bonic desori hi haurà en llurs pissarres abans que el procés sigui acabat! — va pensar Alícia.

Un dels jurats tenia un llapis que grinyolava. Això, naturalment, Alícia *no* ho va poder resistir i va donar el tomb al tribunal i va arribar al darrera d'ell, i molt aviat va trobar l'avinentesa de prendre el llapis i emportar-se'l. Va fer-ho amb tanta de llestesa, que el pobre jurat (era Bill, el petit llangardaix), no va poder esbrinar poc ni gaire què cosa se n'havia esdevingut, de manera que després de cercar-lo per tots els indrets, no va tenir més remei que escriure amb un dit per tota la resta del dia, i això li era de molt poca utilitat, perquè no deixava cap senyal a la pissarra.

— Herald, llegiu l'acusació! — va dir el Rei:

Aleshores el Conill Blanc va fer tres tocs amb la trompeta, i després va desenrotllar el rotlle de pergamí, i va llegir el que segueix:

La Reina d'Espases va fê algunes coques
un dia d'estiu.
El Sota d'Espases va robar les coques:
se les emportà qui sap a quin niu.

—Determineu el vostre veredicte—digué el Rei al Jurat.

— No encara, no encara — interrompé precipitadament el Conill Blanc. — Encara s'ha de fer molta de cosa abans d'això.

— Crideu el primer testimoni — va dir el Rei, i el Conill Blanc va fer tres tocs de trompeta i va cridar:

— Primer testimoni!

El primer testimoni era el Capeller. Vingué amb una tassa de te a l'una mà, i un tros de pa amb mantega a l'altra.

— Us demano perdó, Majestat — començà dient — per portar aquestes coses aquí; però no havia acabat el meu te quan em vingueren a cercar.

— Hauríeu d'haver acabat — digué el Rei. — Quan l'heu començat?

El Capeller mirà a la Llebre de Març, que l'havia seguit al tribunal, de braç amb el Liró. — El catorze de març, em penso que era, — va dir.

— El quinze — digué la Llebre de Març.

— El setze — afegí el Liró.

— Preneu-ne nota — digué el Rei al jurat, i el jurat escriví adaleradament totes tres dates a les pissarres, i després les va sumar i reduí les respostes a pessetes i cèntims.

— Lleveu-vos el capell — digué el Rei al Capeller.

— No és meu — digué el Capeller.

— *Robat!* — exclamà el Rei, girant-se al Jurat, el qual tot seguit va apuntar-se el fet.

— El conservava per a vendre'l — afegí el Capeller, com una explicació. — No en tinc cap de meu. Sóc un capeller.

Aquí la Reina va posar-se les ulleres, i començà de mirar de fit a fit al Capeller, el qual esdevingué tot pàl·lid i frisós.

— Feu la vostra declaració — digué el Rei, — i no us poseu nerviós, o us faig executar aquí mateix.

Aquestes paraules no semblà pas que encoratgessin gens ni mica al testimoni; ell continuà bellugant, de primer un peu i després l'altre, mirant inquietament a la Reina, i en

la seva confusió va mossegar un gran tros de la seva tassa de te en lloc del pa amb mantega.

Precisament en aquell instant, Alícia experimentà una sensació molt curiosa, que va encaparrar-la d'allò més fins que va poder escatir què cosa era: començava de fer-se més

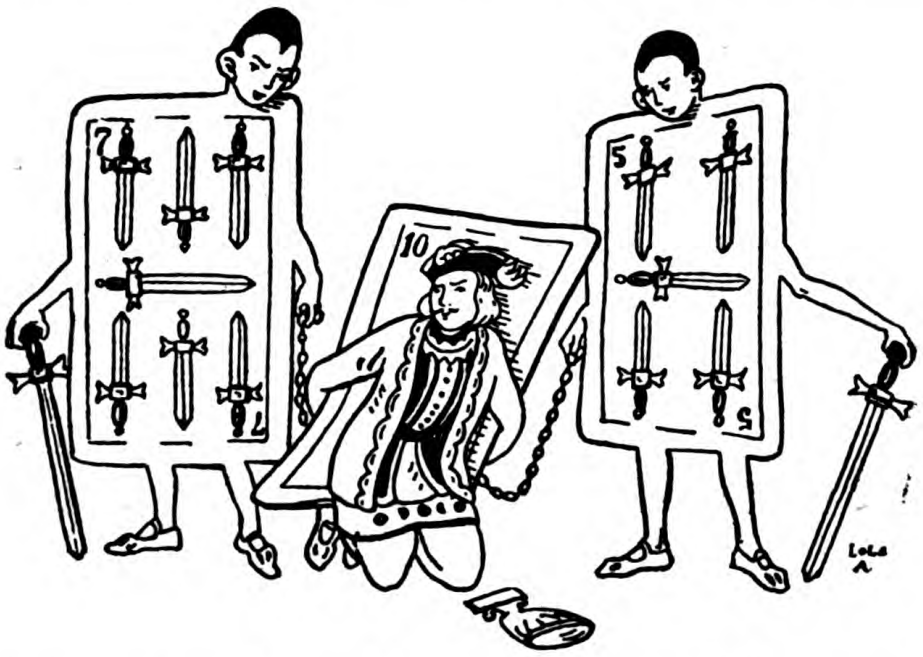

gran altra vegada; i, a la primeria va pensar d'aixecar-se i deixar el tribunal, però, tornant-hi a pensar, va decidir-se a romandre allà on era mentre hi hagués prou espai per a ella.

—Voldria que no peguéssiu aquestes estrebades — digué el Liró, que seia al seu costat. — Amb prou feines puc respirar.

— No puc fer-hi més — digué Alícia molt dolçament. — Creixo.

— No hi teniu dret a créixer *aquí* — va dir el Liró.

—No digueu ximpleries — féu Alícia, més ardidament — ja sabeu que vós també creixeu.

—Sí, però jo creixo d'una manera raonable, i no pas d'aqueixa manera ridícula — digué el Liró. I va aixecar-se molt botós, i va creuar el tribunal cap a la banda oposada.

Tot aquest temps la Reina no havia deixat de mirar de fit a fit el Capeller, i en el mateix moment que el Liró va creuar el tribunal, va dir a un dels funcionaris del tribunal:

—Porteu-me la llista dels que van cantar al darrer concert — i en sentir-ho l'infortunat Capeller va començar de tremolar en tanta de manera que li van saltar totes dues sabates.

—Feu la vostra declaració — repetí el Rei airadament — o bé us faré executar, tant si esteu nerviós com si no n'esteu.

—Sóc un pobre home, Majestat — va començar de dir el Capeller, en veu tremolosa — i no havia pas començat el meu te... no fa pas més d'una setmana o una cosa així... és allò, el pa amb mantega començava de minvar tant... i la trepidació del te.

—La trepidació del te? — digué el Rei.

—*Començà* amb el te — contestà el Capeller.

—És clar que trepidació comença en T! — digué el Rei genuïnament. — Em preneu per un imbècil? Endavant!

— Sóc un pobre home — va seguir dient el Capeller, — i gairebé totes les coses van trepidar després d'això... però la Llebre de Març va dir...

—Que no! — interrompé la Llebre de Març amb gran pressa.

—Que sí! — va dir el Capeller.

—Ho nego! — va dir la Llebre de Març.

—Ho nega — digué el Rei, — anem per un altre.

—Bé, almenys el Liró va dir... — continuà el Capeller, mirant dalerosament al seu voltant per a veure si ell també ho negaria, però el Liró no va negar res perquè estava profundament adormit.

—Després d'això — va continuar el Capeller, — vaig tallar una mica més de pa amb mantega...

—Però què va dir el Liró? — preguntà un dels jurats.

—D'això no puc recordar-me'n — digué el Capeller.

— *Heu* de recordar-vos-en — observà el Rei; — altrament, us faré executar.

El llastimós Capeller deixà caure la seva tassa de te i el seu pa amb mantega i es va agenollar d'un genoll. — Sóc un pobre home, Majestat — començà de dir.

—Sou un *molt* pobre *orador* — digué el Rei.

Aquí un dels conills d'Índies va aplaudir, i va ésser immediatament reprimit pels funcionaris del tribunal. (Com que aquesta paraula és molt forta, us explicaré com van fer-ho. Tenien un gran saquet de canyamàs, lligat a la boca amb cordills: dins d'ell van encabir el conill d'Índies, començant pel cap, i després van seure-hi al damunt.)

—Estic contenta d'haver vist com ho feien — va pensar Alícia. — He llegit tant sovint als diaris, a l'acabament dels procesos: "Va haver-hi alguns intents d'aplaudiments que foren tot seguit reprimits pels funcionaris del tribunal", i mai no havia entès el que volia dir fins ara.

—Si això és tot el que sabeu sobre la matèria, ja podeu davallar.

— No puc anar més avall — digué el Capeller — estic a terra talment.

—Aleshores, podeu seure — replicà el Rei.

Aquí l'altre conill d'Índies aplaudí, i fou suprimit.

—Vaja, això acaba la mena dels conills d'Índies! — va pensar Alícia. — Ara la cosa anirà millor.

—Tant-se-valdria que acabés el meu te — va dir el Capeller, amb una mirada anguniosa a la Reina, que estava llegint la llista dels cantants.

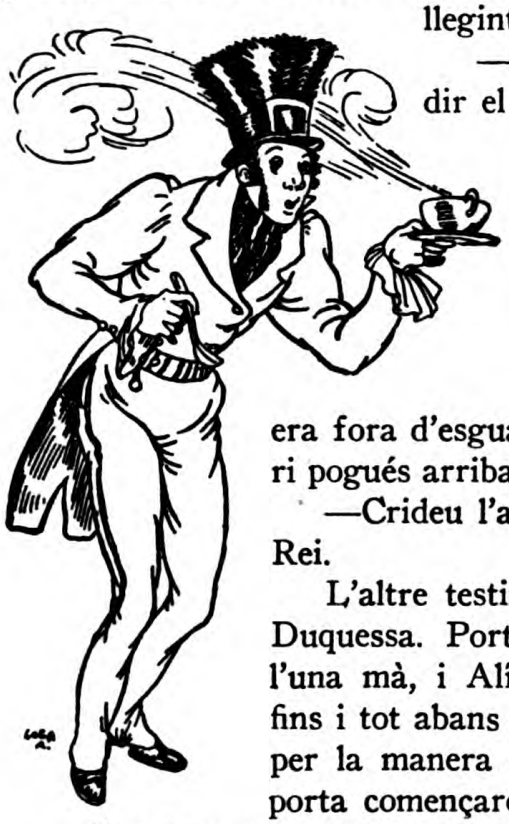

—Podeu anar-vos-en — va dir el Rei, — i el Capeller deixà a més córrer el tribunal sense ni esperar de posar-se les sabates.

—...i escapceu-lo fora d'aquí—afegí la Reina, a un dels funcionaris, però el Capeller ja era fora d'esguard abans que el funcionari pogués arribar a la porta.

—Crideu l'altre testimoni! — va dir el Rei.

L'altre testimoni era la cuinera de la Duquessa. Portava la capsa del pebre a l'una mà, i Alícia va endevinar qui era, fins i tot abans que ella entrés al tribunal, per la manera que la gent pròxima a la porta començaren tot d'una d'esternudar.

—Feu la vostra declaració — digué el Rei.

—Res d'això — va dir la cuinera.

El Rei mirà anguniosament el Conill Blanc, el qual va dir en veu baixa:

—Vostra Majestat hauria de sotmetre a un segon interrogatori a aqueix testimoni.

—Bé, si és que cal, cal — digué el Rei amb un aire de

melangia; i després de creuar els braços i d'arrufar les celles davant la cuinera fins que sos ulls es perderen gairebé d'albir, digué en pregona veu: — De què són fetes les coques?

— De pebre, principalment — va dir la cuinera.

—De melassa — digué una veu tota assenyada al darrera d'ella.

— Agafeu-me pel coll aquest Liró — féu la Reina en un esgarip. — Escapceu-lo! Traieu aqueix Liró de la sala! Reprimiu-lo! Pessigueu-lo! Arrenqueu-li les patilles!

Per espai d'alguns minuts tot el tribunal va estar ple de confusió, treient a fora el Liró, i cap al temps que cadascú havia tornat al seu lloc, la cuinera havia desaparegut.

—No hi fa res — digué el Rei, amb un aire de gran alleujament. — Crideu l'altre testimoni. — I afegí a mitja veu a la Reina:—Tanmateix, estimada, vós l'hauríeu de fer l'interrogatori del testimoni vinent. Tinc tot el front dolorit!

Alícia va sotjar el Conill Blanc mentre ell recorria tot matusser la llista, molt curiosa de veure quin seria el pròxim testimoni; "perquè el que és *ara com ara,* de prova no en tenen pas gaire", va dir-se a si mateixa.

Imagineu-vos la seva sorpresa quan el Conill Blanc va llegir, cridant tant com li permetia la seva veueta aguda, el nom:

—Alícia!

CAPÍTOL XII

LA DECLARACIÓ D'ALÍCIA

VEUS-ME ací! — cridà Alícia, oblidant del tot, en la precipitació del moment, la gran alçària a la qual havia arribat en els pocs minuts darrers; i saltà amb tanta de pressa que donà un tust al clos del jurat amb el caire de les seves faldilletes, trabucant tots els jurats damunt les testes de la multitud de més avall, i allí van caure estenallats, portant-li vivament a la memòria una peixera de peixos d'or que casualment havia tirat a terra la setmana abans.

—Oh, us *prego* que em perdoneu — exclamà Alícia en to de gran descoratjament, i començà de plegar-los de terra tan de pressa com va poder, perquè l'accident dels peixos d'or anava treballant en el seu cap, i Alícia tenia una mena d'idea vaga que calia aplegar-los tot seguit i posar-los dins el clos del jurat o si no es moririen.

—El procés pot continuar — digué el Rei en una veu molt greu — ja que tots els jurats són de retorn a llurs llocs

escaients... tots — repetí amb gran èmfasi mirant de fit a fit a Alícia mentre deia això.

Alícia va mirar el clos del jurat i va veure que en la seva pressa havia posat el petit Llargandaix cap per avall i la pobre bestiola bellugava la seva cua d'una banda a l'altra d'una manera tota malenconiosa, totalment incapaç de moure's. Aviat Alícia eixí de bell nou i el redreçà: "no és pas que la cosa tingui gaire importància — va dir-se Alícia a sí mateixa — tanmateix em jugaria qualsevol cosa que serà *absolutament* de la mateixa utilitat en el procés estant de l'una manera que de l'altra".

Tantost el jurat s'hagué refet una mica del trontoll d'haver estat trabucat, i hagueren estat trobats llurs pissarres i llapis i hom els els va haver fet a mans, es posaren a treballar molt diligentment per a escriure la història de l'accident, tots ells, llevat el Llangardaix, que semblava molt massa retut per a fer cap cosa si no era seure amb la boca oberta mirant en l'aire, cap al sostre de la sala.

—Què en sabeu d'aquest afer? — digué el Rei a Alícia.

—Res — digué Alícia.

—Res *absolutament?* — persistí el Rei.

—Res absolutament — digué Alícia.

—Això és molt important — va dir el Rei, tombant-se al jurat.

Tot just ells començaven d'escriure això en llurs pissarres, el Conill Blanc va interrompre:

—No és *gens* important vol dir Vostra Majestat, és clar! — féu en un to molt respectuós, però arrufant les celles i posant-li mala carota mentre parlava.

—Gens important, és clar, volia dir — el Rei va dir a cuita-corrents, i continuà dient-se a si mateix a mitja veu:

"Important, gens important, gens important, important", com si fes provatures per veure de quina manera sonava millor.

Alguns dels jurats anotaren "important" i d'altres "gens important". Alícia pogué veure-ho, perquè era prou a la vora per a mirar llurs pissarres "però això no importa gens ni mica", va pensar per a si mateixa.

En aquell moment el Rei, que havia estat per algun temps escrivint atrafegadament en el seu llibre de notes, va cridar: — Silenci! — i va llegir en alta veu allò que havia escrit en el seu llibre: — Regla Quaranta dues: *Totes les persones de més d'una milla d'altura han d'eixir de la presència del tribunal.*

Tothom va mirar a Alícia.

—*Jo* no la tinc, una milla d'altura — va dir Alícia.

—Sí que la teniu — va dir el Rei.

—Prop de dues milles d'altura — va afegir la Reina.

—Bé, sigui com sigui, no me n'aniré pas — digué Alícia; — a més, aquesta regla no és pas una regla com cal: ara mateix us l'heu inventada.

—És la regla més antiga del llibre — va dir el Rei.

—Aleshores hauria d'ésser la Regla Primera — digué Alícia.

El Rei va tornar-se tot esblaimat i va tancar a més córrer el seu llibre de notes. — Determineu el vostre veredicte — digué al jurat, en veu baixa i tremolenca.

—Encara hi ha més prova a considerar, si plau a la Vostra Majestat — va dir el Conill Blanc, pegant un bot precipitadament: — ara mateix ha estat arreplegat aquest paper.

—Què conté? — va dir la Reina.

—Encara no l'he obert — digué el Conill Blanc — però

sembla que és una lletra, escrita pel presoner a... algú.

—Així deu ésser — va dir el Rei, — a menys que no sigui escrita a ningú, que no és pas una cosa usual, sabeu?

—A qui va l'adreça? — digué un dels jurats.

—No porta adreça de cap mena — digué el Conill Blanc; — talment no hi ha res escrit a la part de *fora*. — Desplegà el paper mentre parlava i va afegir: — No ho és pas una lletra, al capdavall: és un enfilall de versos.

—Són de l'escriptura del presoner? — va demanar un altre dels jurats.

—No, no ho són pas — va dir el Conill Blanc, — i això és llur més estranya particularitat. (Tots els del jurat van posar cares perplexes.)

—Deu haver estrafet l'escriptura d'algú altre — va dir el Rei. (Tot el jurat va tornar a fer la cara satisfeta.)

—Si em permet Vostra Majestat — va dir el Sota — no l'he escrit, i no podeu provar que l'hagi escrita: no hi ha nom signat al peu.

—Si no l'heu signat — va dir el Rei, — això no fa sinó empitjorar la matèria. *Deveu* haver-vos proposat alguna entremaliadura, altrament hauríeu signat amb el vostre nom com fa una persona honrada.

Hi hagué un general picament de mans en sentir això: era la primera cosa realment intel·ligent que el Rei havia dit aquell dia.

— Això *prova* la seva culpa — va dir la Reina.

—No prova res d'això — va dir Alícia. — Ves, ni tan solament sabeu de què us les haveu!

—Llegiu-los — va dir el Rei.

El Conill Blanc es va posar les seves ulleres.

— Per on començaré, si em permet Vostra Majestat?

—Comenceu pel començament — va dir el Rei en to greu, — i continueu fins que haureu arribat al capdavall: alesho-res atureu-vos.

Aquests foren els versos que el Conill Blanc va llegir:

M'ho han dit, m'ho han dit que vós l'havíeu vista,
i fins que a ell de mi li vau parlar;
ella va dir que molt bon cor tenia
mes que no sé nedar.

Ell va fer-los saber que jo no hi era
(en això, tanmateix, no era enganyós):
i si més escorcoll hagués fet ella,
què hauria estat de vós?

A ella una vaig dar-n'hi; ells n'hi donaren
dues: vós ens en dàveu dos o tres:
tots foren meus, i tanmateix retornen
d'ell cap a vós després.

Si ella o bé jo, volgués l'avinentesa
que caiguéssim un dia en l'entrellat,
ell us confia que els deixeu ben lliures
com havíem estat.

Jo tenia la idea que vós éreu
(ans de l'accés que ella tingué, però)
un empallegament que ens separava,
ell, nosaltres i allò.

Ell no sàpiga que ella els preferia

perquè això com secret d'allò més greu
ha de restar, ben amagat dels altres,
només que vostre i meu.

—És la prova més important que hem sentit fins ara — va dir el Rei, tot fregant-se les mans; — de manera que ara convé que el jurat...

—Si algú d'ells pot explicar-la — va dir Alícia (havia crescut tant en els darrers minuts que ara ja no tenia gens de por d'interrompre'l), li donaré deu cèntims. *Jo* no crec pas que tingui un àtom de sentit.

Els jurats van escriure tots a llurs pissarres: — *Ella* no creu que tingui un àtom de sentit — però cap d'ells no intentà una explicació del paper.

—Si no té sentit — va dir el Rei, — això ens estalvia una mala fi de feina, sabeu? perquè així no hem de fer per manera de trobar-n'hi cap. I tanmateix... no sé... — seguí dient, tot estenent els versos damunt el seu genoll, i mirant-los amb un ull — em sembla que hi trobo algun sentit, al capdavall... *mes que no sé nedar...* En sabeu de nedar, vós? — afegí girant-se cap al Sota.

El Sota va moure el cap tristament. — En faig la cara? —digué. (Certament no la'n feia, essent tot ell de cartró.)

—Per ara, convé perfectament — va dir el Rei, i seguí murmurant-se els versos per a si: — *En això, tanmateix, no era enganyador...* això es refereix al Jurat, sens dubte... *A ella una vaig dar-n'hi: ells n'hi donaren dues...* ves, això deu ésser el que va fer amb les coques, sabeu?

— Però segueix dient: *I tanmateix retornen d'ell cap a vós després* — va dir Alícia.

—Ves, ves si no és ben clar! — va dir el Rei triomfal-

ment, tot assenyalant les coques de la taula. — No hi pot haver cosa més clara que *això*. I després diu *ans de l'accés que ella tingué*... No n'heu tingut mai d'accessos, estimada, em sembla? — va dir a la Reina.

—Mai! — va dir la Reina furiosament, tirant un tinter al Llangardaix mentre parlava. (El petit i infortunat Bill

havia deixat córrer, d'escriure a la pissarra amb un dit, perquè havia descobert que no hi feia senyal, però ara tornà a començar a tota pressa, servint-se de la tinta que li rajava cara avall, mentre li va durar).

—Aleshores, aplicar-vos aquesta paraula, seria un excés —va dir el Rei, tot mirant al vòlt del tribunal amb un somriure. Va haver-hi un silenci de mort.

—És un joc de paraules! — afegí el Rei en un to ofès, i tothom va riure.

—Que el Jurat determini el seu veredicte — va dir el Rei, per la vintena vegada aquell dia.

—No, no — va dir la Reina. — De primer la sentència, el veredicte després.

—Poca-solta i bunyol! — digué Alícia en veu alta.—On s'és vist de fer primer la sentència?

—Muts i a la gàbia! — digué la Reina, enrojolant-se tota.

—No vull! — va dir Alícia.

—Escapceu-la! — féu la Reina cridant tant com va poder. — Ningú va moure's.

—A qui feu respecte, vosoltres? — digué Alícia (aleshores ja havia arribat a la seva altura veritable). — No sou altra cosa que un joc de cartes.

En haver dit ella aquestes paraules, tot el joc de cartes s'aixecà pels aires i caigué volant damunt ella: ella va fer un petit esgarip, mig de por i mig d'ira, i va fer per manera d'allunyar-les a patacades, i es trobà ajeguda al banc, amb el cap a la falda de la seva germana, la qual li llevava dolçament unes quantes fulles mortes que havien voleiat dels arbres fins a la seva cara.

— Desperteu-vos, Alícia estimada! — digué la seva germana. — Oh, i quin son tan llarg heu fet!

—Oh, he tingut un somni tan curiós! — digué Alícia, i contà a la seva germana, tan bé com pogué recordar-les, totes aquestes aventures seves que ara heu acabat de llegir, i quan va haver acabat, la seva germana la va besar i li va dir:

—Ha estat un somni ben curiós, estimada, tanmateix, però ara aneu corrents a prendre el vostre te: ja tardeja.

Així és que Alícia va aixecar-se i va apretar a córrer tot pensant mentre corria, com tenia raó de pensar, quin somni tan meravellós havia estat aquell.

Però la seva germana encara romangué asseguda quan ella la va deixar, decantat el cap contra la mà, espiant el sol ponent i pensant en la petita Alícia i en totes les seves meravelloses Aventures, fins que ella també va començar a somiar d'una certa manera, i el seu somni va ésser aquest:

De primer va somiar en la petita Alícia, i altra vegada les manones n'eren aferrades als genolls d'ella, i els ulls dalerosos i brillants miraven els d'ella: podia sentir els mateixos accents de la seva veu, i veure aquell petit i estrany moviment del seu cap per a fer enrera els cabells errívols que sempre se li *volien* ficar als ulls; i, encara, mentre la germana gran escoltava o semblava que escoltés, tot l'indret que la voltava esdevingué animat per les estranyes criatures del somni de la seva germaneta.

El llarg herbei remorejava als seus peus mentre el Conill Blanc corria per aquella vora; el Ratolí esparverat s'obria pas, xipollejant, per l'estanyol veí; podia sentir la fressa de les tasses de te mentre la Llebre de Març i els seus amics compartien llur àpat, interminable, i la veu estrident de la Reina, manant l'execució immediata dels seus infeliços invi-

tats; altra vegada l'infant-garrí esternudava damunt el genoll de la Duquessa, mentre plats i plates es petaven al voltant; altra vegada el xisclet del Grifó, el grinyolar del llapis del Llargandaix i l'ennuegament dels conills d'Índies omplien l'aire, mesclats amb els sanglots llunyans de la llastimosa Falsa Tortuga de Mar.

Així romangué quieta amb els ulls closos, i mig va creure

ella mateixa en la terra de Meravelles, baldament sabés que no havia de fer sinó obrir-los i tot es canviaria en realitat ensopida: l'herbei no remorejaria sinó pel vent que hi passava, l'estanyol no el corrugarien sinó les canyes onejants, les tasses de te dringadores no serien sinó els dringadors esquellincs de les ovelles, i els crits estridents de la Reina la veu del pastoret; i l'esternut del nen, el xiscle del Grifó i tots els altres renous estranys es canviarien (perquè ho sabia ella), en el confús brogit de la masia atrafegada. mentre que el bruel de l'armament llunyà prendria el lloc dels penosos sanglots de la Falsa Tortuga de Mar.

Finalment, va pintar-se a si mateixa que aquella mateixa germaneta seva seria, més endavant, una dona gran, i conservaria, a través de tots els seus anys més assaonats, el cor senzill i amorós de la seva infantesa, i aplegaria al seu voltant d'altres infantons i faria resplendir i dalir-se *llurs* ulls amb mantes històries estranyes, potser fins i tot amb el somni de la Terra de Meravelles, de tant de temps endarrera, i com ella també es doldria amb totes llurs senzilles dolors i trobaria plaer en totes llurs joies senzilles, recordant la seva pròpia vida infantívola i els dies feliços de l'estiu.

LLIBRES PER A NOIS

NOVETATS 1931 QUE ACABEN DE SORTIR

EN COMPTA NAPS

LLEGENDA GERMÀNICA

Il·lustrat, **4** ptes.

CONTES D'AHIR i D'AVUI

6 volums il·lustrats a **0'40** ptes. un

En un volum **4** ptes.

LA NIT DE SANT JOAN

DE CLOVIS EIMERIC

Il·lustrat, **4** ptes.

L'EDAT D'OR

D'A. SABATER I MUR

Il·lustrat, **4** ptes.

LLIBRES QUE JA S'HAN GUANYAT UN PRESTIGI

Lau o les aventures d'un aprenent de pilot, per *Carles Soldevila,* il·lustracions de *Joan G. Junceda.* Ptes. **3'50**

El Cavaller de la Creu, per *Clovis Eimeric,* il·lustracions en colors de *Joan G. Junceda.* . . . . Ptes. **3'50**

La Ventafocs, per *Josep M.ª Folch i Torres,* il·lustracions en color de *Joan G. Junceda.* . . . . Ptes. **5'50**

La Rosa i l'anell, per *W. M. Thackeray.* Traducció de *Josep Carner,* il·lustracions en color de *Joan d'Ivori.* . . . . . Ptes. **3'50**

Alicia en terra de Meravelles, per *Lewis Carroll.* Traducció de *Josep Carner,* il·lustracions a dos colors de *Lola Anglada.* . . . . . Ptes. **5'—**

La Illa del Tresor, per *L. Stevenson,* il·lustracions de *Yorik.* . . . Ptes. **5'—**

La volta al Món en vuitanta dies, per *Juli Verne,* il·lustracions de *J. Bocquet* . . . . . Ptes. **3'50**

La Illa Misteriosa, per *Juli Verne,* il lustracions de *J. Bocquet* . Ptes. **5'—**

Auca de les bèsties, per *Ll. Macaya.* Ptes. **2'—**

EDICIONS MENTORA

PROVENÇA, 216 BARCELONA